

Dlouhodobá nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny

Markéta Kazimírová

Bakalářská práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta Kazimírová**
Osobní číslo: **H160057**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Dlouhodobá nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti nezaměstnanosti, rodiny a prevence.
Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.
Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníku.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
KRAUS, B. *Základy sociální pedagogiky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 216 s. ISBN 978-80-7367-383-3.
MALACH, Antonín. *Sociální pedagogika*. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 2011. ISBN 978-80-7314-218-6.
MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vyd. 3., upr. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-08-3.
ŠAFRÁNKOVÁ, Dagmar. *Pedagogika*. Praha: Grada, 2011. *Pedagogika (Grada)*. ISBN 978-80-247-2993-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Šalenová**
Ústav pedagogických věd
Datum zadání bakalářské práce: **10. ledna 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **26. dubna 2019**

Ve Zlíně dne 10. ledna 2019

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval.
V případě publikace výsledků budu uveden jako spolusautor.

Ve Zlíně 15.4.2019

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47) Zveřejněním závěrečných prací.

2) Vysoké školy nepřijímají zveřejňují diplomové, bakalářské a rigorózní práce, v kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledků obhajoby prostřednictvím dostupné kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vlastní předpis vysoké školy.

(2) Diplomová, diplomová, bakalářská a rigorózní práce odváděná uchazečem k obhajobě musí být oti nejvýše pět pracovních dní před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vyššího představení vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracovním vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý se může za zveřejnění práce pořizovat na své náklady výjizdy, opaty nebo doporučení.

(3) Platí, že odbornické práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvazujících s právem autorským a o zvláštních ustanoveních (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3;

(3) Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, ač je-li učitel za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k výuce počítačů dílo vyrobené zákonem nebo zvláštěm ke spíše školních nebo studijních povinnostem výjizdních; jako právního vztahu ke škole nebo školské či vzdělávacího zařízení (školské dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvazujících s právem autorským a o zvláštních ustanoveních (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školské dílo

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Oupřívá-li autor školního díla volit bez výjimky dílnou, mohou se tyto úkony domáhat nahrazení obyčejného poplatku nebo výše a soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li podmínka jasná, může autor školního díla své dílo učiti či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla: vyjádřila jím douzčeného v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 převést příspěvek na úhradu nákladů, které na vyhotovení díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši vyjádřila douzčeného školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Předložená bakalářská práce se zabývá dlouhodobou nezaměstnaností a jejím dopadem na chod rodiny. Byla provedena literární rešerše zaměřená na analýzu důležitých vztahů v oblastech a mezi oblastmi nezaměstnanosti, konkrétního správního úřadu, Úřadu práce České republiky, a rodiny. V rámci praktické části byl proveden vlastní kvantitativní výzkum vybranou metodou sběru dat, dotazníkovým šetřením, s cílem ověřit pracovní hypotézu u relativně velkého vzorku populace. Fyzicky vyplněné dotazníky byly nahrány do online platformy Survio. Otázky byly pokládány tak, aby sledovaly klíčové faktory ovlivňující chod rodiny v případě nezaměstnanosti. V rámci bakalářské práce byla provedena jejich kompletní analýza a vyhodnocení.

Klíčová slova: Nezaměstnanost, úřad práce, rodina

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

The present bachelor thesis deals with long-term unemployment and its impact on the working of family. The literature review aimed to analysis of the important relationship in and the between areas of unemployment, particular administrative authority, namely the Employment Office of the Czech Republic, and family was performed. In the practical part, quantitative research aimed to verify the working hypothesis of a relatively large sample of the population was carried out using a selected method of data collection, a questionnaire survey. The physically completed questionnaires were uploaded to Survio's online platform. The questions were asked to follow the key factors affecting the working of family in the event of unemployment. Under the bachelor thesis the complete analysis and evaluation of the questions was done.

Keywords: Unemployment, Employment Office, Family

Ráda bych poděkovala Mgr. Evě Šalenové za cenné rady, odborné vedení, ochotný přístup, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování mé bakalářské práce.

Motto:

„Osud míchá karty, my hrajeme.“

Arthur Schopenhauer

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická, nahraná do IS/STAG, jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 NEZAMĚŠTNANOST	13
1.1 NEZAMĚŠTNANOST V EKONOMICKÉ TEORII	13
1.2 DRUHY A PŘÍČINY NEZAMĚŠTNANOSTI	14
1.2.1 Frikční nezaměstnanost	14
1.2.2 Sezónní nezaměstnanost.....	15
1.2.3 Strukturální nezaměstnanost	15
1.2.4 Cyklická (konjunkturální) nezaměstnanost.....	15
1.3 CHARAKTERISTIKA NEZAMĚŠTNANÉ OSOBY	16
1.4 TRH PRÁCE	16
1.4.1 Rizikové skupiny.....	17
1.4.1.1 Nekvalifikovaná pracovní síla	17
1.4.1.2 Ženy	17
1.4.1.3 Absolventi škol	17
1.4.1.4 Předdůchodový věk.....	18
1.4.1.5 Osoby se zdravotním postižením.....	18
1.4.1.6 Romové.....	18
1.5 DLOUHODOBÁ NEZAMĚŠTNANOST	19
1.6 SOCIÁLNÍ DŮSLEDKY NEZAMĚŠTNANOSTI	19
1.6.1 Vliv na životní úroveň.....	20
1.6.2 Vliv na rodinu	20
1.6.3 Vliv na strukturaci a vnímání času.....	20
1.6.4 Vliv na fyzické a psychické zdraví	20
2 ÚŘAD PRÁCE	21
2.1 ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚŠTNÁNÍ	21
2.1.1 Zájemce o zaměstnání	21
2.1.2 Uchazeč o zaměstnání	22
2.2 PODPORA V NEZAMĚŠTNANOSTI.....	24
2.3 REKVALIFIKACE	24
2.3.1 Podmínky pro zařazení fyzické osoby do rekvalifikačního kurzu	24
2.4 AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚŠTNANOSTI	25
2.5 NEPOJISTNÉ SOCIÁLNÍ DÁVKY	25
2.5.1 Přídavek na dítě	26
2.5.2 Příspěvek na bydlení	26
2.5.3 Porodné	26
2.5.4 Rodičovský příspěvek	26
2.5.5 Pohřebné.....	26
2.5.6 Příspěvek na živobytí	27
2.5.7 Doplatek na bydlení	27
2.5.8 Mimořádná okamžitá pomoc.....	27
2.5.9 Příspěvek na péči.....	27
2.5.10 Příspěvek na mobilitu.....	28
2.5.11 Příspěvek na zvláštní pomůcku.....	28

2.5.12	Průkaz osob se ZP	29
3	RODINA.....	30
3.1	FUNKCE RODINY	30
3.2	RODINA NEZAMĚSTNANÉHO	31
II	PRAKTICKÁ ČÁST	32
4	VÝZKUMNÝ PROBLÉM.....	33
4.1	VÝZKUMNÉ CÍLE A OTÁZKY	33
4.2	VÝZKUMNÝ SOUBOR	34
4.2.1	Popis výzkumného souboru	34
4.3	METODA SBĚRU DAT	36
4.4	PRŮBĚH VÝZKUMU	37
4.5	STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ DAT.....	37
5	VÝSLEDKY VÝZKUMU A INTERPRETACE DAT.....	38
5.1	ANALÝZA DAT.....	38
5.1.1	Pomoc od státu	39
5.1.2	Ekonomická situace rodiny	40
5.1.3	Vztahy s ostatními.....	43
5.1.4	Opora v době nezaměstnanosti.....	45
5.1.5	Volný čas nezaměstnaného	46
5.1.6	Vztahy nezaměstnaného s okolím.....	47
5.2	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	52
5.3	DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	54
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM PŘÍLOH.....	61

ÚVOD

Téma své bakalářské práce jsem zvolila s ohledem na skutečnost, že již čtvrtým rokem pracuji na Úřadu práce České republiky. Mám proto možnost danou problematiku vylíčit nejen pomocí odborníků, ale mohu k ní přispět i vlastními zkušenostmi a názory. Domnívám se, že nezaměstnanost, ať už krátkodobá či dlouhodobá, patří k nejdiskutovanějším problémům práceschopných občanů České republiky.

Jako hlavní cíl bakalářské práce s názvem Dlouhodobá nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny jsem si stanovila zjistit, jaký dopad má dlouhodobá nezaměstnanost na chod rodiny v oblasti ekonomické a jak z pohledu respondentů působí na vztahy v rodině. Ke zdárnému naplnění hlavního cíle bude zapotřebí dosažení cílů dílčích. Tyto jsem si vytyčila následovně, lze říci, že korespondují s níže uvedenými otázkami dotazníkového šetření praktické části bakalářské práce. Je potřeba zjistit, zdali rodina musela během nezaměstnanosti jednoho či obou z rodičů omezit jakékoliv výdaje. Poté se zkoumalo, jestli s touto nezaměstnaností došlo ke změně postoje k dětem a naopak, a jestli tím tento vztah utrpěl. Posledním dílčím cílem bylo odhalit, či byla rodina nucena se z důvodu nezaměstnanosti zadlužit a jaký to mělo na rodinu dopad.

Předkládaná bakalářská práce s názvem Dlouhodobá nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny je členěna standardně na část teoretickou a část praktickou. V rámci teoretické části bakalářské práce se budu zabývat třemi hlavními tématy.

První kapitola s názvem Nezaměstnanost obsahuje šest dílčích podkapitol. Zde se pokusím vysvětlit pojem nezaměstnanost v ekonomické teorii, uvést druhy a příčiny nezaměstnanosti, charakterizovat nezaměstnanou osobu, vyobrazit trh práce, definovat dlouhodobou nezaměstnanost a určit sociální důsledky nezaměstnanosti.

V kapitole druhé, obsahující pět podkapitol, se budu věnovat konkrétnímu správnímu úřadu úzce souvisejícímu s mou bakalářskou prací a to Úřadu práce České republiky. Tento úřad budu charakterizovat prostřednictvím popisu účastníků zprostředkování zaměstnání, definice podpory v nezaměstnanosti, uvedení podmínek rekvalifikace, zavedení pojmu aktivní politika nezaměstnanosti a prostřednictvím vysvětlení dvanácti druhů nepojistných sociálních dávek. Závěrečná kapitola teoretické části bakalářské práce, Rodina, je věnována hlavním funkcím rodiny a vyobrazení úskalí rodiny nezaměstnaného člověka.

Praktická část bakalářské práce zahrnuje vlastní kvantitativní výzkum vybranou metodou sběru dat. Pro naše účely byla zvolena metoda dotazníkového šetření, kdy fyzicky vyplněné dotazníky byly nahrány do online platformy Survio. Po kompletní analýze odpovědí

z dotazníků, která je rovněž součástí praktické části bakalářské práce, byly ověřeny pracovní hypotézy na poměrně velkém vzorku populace, na 112 lidech. Otázky byly pokládány tak, aby sledovaly klíčové faktory ovlivňující chod rodiny v případě nezaměstnanosti jednoho či obou z rodičů.

Závěrečná část bakalářské práce s názvem *Nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny* obsahuje stručné shrnutí celé práce a především její stěžejní části, analýzy odpovědí dotazníků, s cílem naplnit výše zmíněné stanovené dílčí cíle, sloužící k dosažení hlavního cíle bakalářské práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZAMĚSTNANOST

Nezaměstnanost jako taková je celosvětovým problémem. V současné době nezaměstnanost v ČR celkově klesá, není sice nejnižší, ale v průběhu posledních 5 let patří mezi jednu z nejnižších.

Obecně se uvádí, že jde o stav na trhu práce, kdy si lidé nejsou schopni najít zaměstnání, nebo nejsou ochotni si práci najít.

„Nezaměstnanost označuje stav, kdy na trhu práce existují nezaměstnané osoby v důsledku nerovnováhy mezi nabídkou pracovní síly a poptávkou po ní (v obou případech co do velikosti i struktury). Podle obecně přijímané definice ILO (*International Labour Organization*) jsou to osoby bez placeného zaměstnání či osoby mající placené zaměstnání jen malý počet hodin, pod stanoveným limitem (*podzaměstnanost*), které jsou registrovány (protože uplatňují nárok na podporu v nezaměstnanosti), hledají nové zaměstnání a jsou schopny a ochotny ihned do něho nastoupit.“ (Matoušek a kol., 2013, s. 331)

V následujících kapitolách se budu více do hloubky zabývat pojmem nezaměstnanost, druhy nezaměstnanosti, nezaměstnanou osobou, trhem práce a sociálními důsledky nezaměstnanosti.

1.1 Nezaměstnanost v ekonomické teorii

Nejen z hlediska historického, ale i v současnosti, se řadí nezaměstnanost k nejdebatovanějším a nejmonitorovanějším úkazům tržního hospodářství.

Na základní kontext ekonomický a společenský i jejich složitost poukázal K. Engliš: „Proti proměnlivé linii, v níž probíhá hospodářský život průběhem roku, je dělnictvo veličinou celkem pevnou, nepružnou, jež se nemění s proměnami linie hospodářského života, nýbrž na ně naráží, a z nesouladu toho vzniká nezaměstnanost, jako nezbytný sociální zjev. S neodvratnou nutností upadá v jistých dobách určitá část dělnictva do nezaměstnanosti naprosto beze své viny, důsledkem neúprosného hospodářsko-sociálního zřízení, v němž žijeme, neboť ve velkém národohospodářském organismu je dělník podřízeným článkem... V rámci platných hospodářsko-právních řádů není však nikomu zaručeno právo na existenci a pro ty, kdož mají jedině v práci podklad existence, ztrácí se nezaměstnaností celý podklad existence. Platný právní řád neposkytuje, a nemá-li se ve svých základech otřásti, ani nemůže poskytovat práva na práci, ač nebylo by důležitějšího práva, jež by se mělo uskutečnit než toto, kdybychom věděli jak, rozuměj arci v rámci platných právních řádů... Ale

pokud trvá platný právní řád, zůstane problém ten nerozřešen: bude nezaměstnanost a nebude práva na práci.“

„V ekonomii se za nezaměstnané považují osoby produktivního věku, které splňují dvě podmínky:

- nemají placené zaměstnání ani příjem ze samozaměstnání, jsou dočasně uvolněny z práce a očekávají, že budou znovu zaměstnány
- aktivně hledají práci a jsou ochotny do práce nastoupit.“ (Buchtová a kolektiv, 2002, s. 64)

1.2 Druhy a příčiny nezaměstnanosti

Abychom lépe pochopili, co pojem nezaměstnanost znamená, je třeba ji více specifikovat. Dle většiny publikací máme tři typy nezaměstnanosti, a to frikční, strukturální a cyklickou. Ovšem dle O. Němce (Kotýnková, Němec, 2003, s. 122) rozlišujeme celkem čtyři druhy nezaměstnanosti:

- frikční,
- sezónní,
- strukturální,
- cyklickou (konjunkturální).

1.2.1 Frikční nezaměstnanost

„Je někdy označována jako normální nezaměstnanost (1-2%). Vzniká tehdy, když zaměstnaná osoba se vzdá svého pracovního místa, protože si hledá jiné pracovní místo nebo že změnou pracovního místa chce předejít očekávanému, ohlášenému propouštění v důsledku racionalizačních opatření na pracovišti, snížení produkce atd.“ (Kotýnková, Němec, 2003, s. 122)

Podle Mareše (Mareš, 2002, s. 18) je to doba pouze krátká, říká, že „Doba nezaměstnanosti je ve většině těchto případů pro nezaměstnané osoby jen krátkou epizodou, během níž si hledají nové uplatnění.“

„Počet nezaměstnaných tohoto typu většinou nepřekračuje 1-2% zaměstnatelné populace.“ (Koláčková a Kodymová, 2005, s. 300)

1.2.2 Sezónní nezaměstnanost

„Je to nezaměstnanost, která je krátkodobá a způsobuje diskontinuita produkce v odvětvích, kde je výroba závislá na počasí – stavebnictví, povrchová těžba nerostných surovin, zemědělství, lesnictví, rybolov – a její důsledky navazujících zpracovatelských odvětvích, jako cukrovarnický a konzervářský průmysl.“ (Kotýnková, Němec, 2003, s. 123)

Mareš uvádí (Mareš, 2002, s. 21), že zdali je cyklická nezaměstnanost pravidelná a souvisí pouze s přírodním cyklem, např. roční období a jeho střídání, tak mluvíme o typu nezaměstnanosti sezónní, což je nezaměstnanost, pro kterou je typická práce v zemědělství, stavebnictví či služby, které souvisí s turistickým ruchem.

1.2.3 Strukturální nezaměstnanost

„Strukturální nezaměstnanost vzniká, když nabídka práce, resp. pracovních sil (členěno podle věku, pohlaví, profesně-kvalifikační struktury, regionů) je vyšší, než je poptávka v uvedené struktuře, a když nejsou osoby (z hlediska celkové poptávky po práci), hledající práci, dostatečně mobilní na to, aby si na jiných trzích práce (v jiných odvětvích, v jiných profesích, na pracovních místech s jinou kvalifikací, v jiných regionech) našly práci.“ (Kotýnková, Němec, 2003, s. 123)

Holman uvádí, že strukturální nezaměstnanost: „Je důsledkem strukturálních změn v ekonomice, kdy se některá odvětví zmenšují a jiná naopak expandují.“ (Holman, 2005, s. 281)

Podle Buchtové (Buchtová a kol., 2002, s. 67) je ovšem nezaměstnanost, která vzniká v důsledku útlumu některých výrobních charakteristik tím, že pracovní síla, která je propouštěna, může najít možnost uplatnění na trhu práce, avšak na pracovních místech, které vyžadují jinou kvalifikaci. Přestože může být v ekonomice počet těch, kteří si hledají zaměstnání, stejný s počtem volných míst, znamená strukturální nezaměstnanost nerovnováhu regionálních trhů práce. Může to být způsobeno špatnou dopravní dostupností, bydlením atd. Celkově strukturální nezaměstnanost může být způsobena bariérami, které ovlivňují pohyb pracovní síly a z tohoto důsledku je hlavním faktorem, který ovlivňuje regionální rozdíly míry nezaměstnanosti na trhu práce.

1.2.4 Cyklická (konjunkturální) nezaměstnanost

„Pod cyklickou nezaměstnaností se rozumí nezaměstnanost, která je vyvolána cyklickými změnami (efektivní poptávky, produkce) v makroekonomickém rozměru. Tento typ nezaměstnanosti vzniká tehdy, když makroekonomická poptávka po zboží a službách při da-

ných mzdových sazbách a při dané produktivitě práce není postačující na zaměstnanost těch, kteří jsou schopni a ochotni pracovat.“ (Kotýnková, Němec, 2003, s. 125)

„Nezaměstnanost tohoto druhu je závislá na výkonu ekonomiky, kdy s jejím vzrůstem nezaměstnanost klesá a opačně.“ (Nosková, Dobešová, Záhurančí, Drahy et. Al., 2007, s. 17)

„V období hospodářských poklesů tato složka narůstá, naopak při růstu výkonnosti ekonomiky je potlačována. Vznik cyklické nezaměstnanosti je spjat s poklesem agregátní (celkové) poptávky v ekonomice.“ (Buchtová a kol., 2002, s. 67)

1.3 Charakteristika nezaměstnané osoby

„Nezaměstnanost se zjišťuje jednak podle metodiky ILO (International Labour Organization) takzvaným výběrovým šetřením pracovních sil (VŠPS).

Zde se za nezaměstnané považují všechny osoby patnáctileté a starší, které v průběhu referenčního týdne souběžně splňovaly dále uvedené tři podmínky:

- nebyly zaměstnané
- hledaly aktivně práci
- byly připraveny k nástupu do práce a to nejpozději do 14- ti dnů.

Dalším způsobem zjišťování nezaměstnanosti (který dříve používalo Ministerstvo práce a sociálních věcí) získáme takzvanou míru registrované nezaměstnanosti. Registrovaní nezaměstnaní představují tu část nezaměstnaných, která pro aktivní hledání zaměstnání využívá služeb profesionálních organizací, ať již státních (úřady práce) nebo soukromých (zprostředkovatelny práce). Míra nezaměstnanosti procentuálním způsobem vyjadřuje podíl nezaměstnaných (čítatel) na celkové pracovní síle (jmenovatel).

Od roku 2012 byl ukazatel Míra registrované nezaměstnanosti nahrazen ukazatelem Podíl nezaměstnaných osob, kde v čitateli jsou dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15 – 64 let registrovaní na úřadech práce a ve jmenovateli počet obyvatel stejného věku.“

(CZSO, 2019)

1.4 Trh práce

Trh práce je prostor, kde se prolínají nabídky pracovních sil, tj. lidí, jejich schopností, dovedností a kvalifikace, a nabídky pracovních míst zaměstnavatelů, kteří poptávají pracovní síly. Dle Kuchaře (2001, s. 11) je trh práce založen na tom, že se propojují dva subjekty, a to subjekt, který nabízí svoji práci a subjekt, který je ochoten nabízenou práci přijmout.

1.4.1 Rizikové skupiny

Rizikových skupin, které se na trhu práce vyskytují, je nespočet. Není nikde určeno, že každý člověk spadá pouze do jedné kategorie. Některé kategorie se mohou totiž navzájem prolínat.

1.4.1.1 *Nekvalifikovaná pracovní síla*

„Skutečnost, že největší šanci obávat se ztráty zaměstnání mají lidé s nejnižší kvalifikací, není nijak překvapující. Všechny analýzy přesvědčivě dokazují, že nejvíce zasaženi nezaměstnaností jsou právě ti, jejichž kvalifikace je buď žádná, nebo jen velmi nízká. Jejich pozici přitom dále zhoršují zahraniční pracovníci, přicházející právě na nejméně kvalifikovaná místa a ovšem pracující za velice nízkou mzdu (která by byla pro domácí pracovní sílu neakceptovatelná).“ (Kuchař, 2007, s. 139)

1.4.1.2 *Ženy*

Ženy jsou dle mého názoru nejširší rizikovou skupinou na trhu práce. Jedná se o celosvětový problém z důvodu obtížnosti skloubení rodinného a pracovního života. Proto si ženy hůře shánějí zaměstnání.

„Nepříznivé postavení žen na trhu práce je způsobené tím, že zaměstnavatelé upřednostňují mužskou pracovní sílu pro její větší územní mobilitu a nezatíženost starostmi o domácnost. Zaměstnavatelé většinou nevytvářejí pracovní místa se zkrácenou pracovní dobou, ale dávají přednost vícesměnným provozům.“ (Buchtová a kol., 2002, s. 113)

Dále Buchtová uvádí, že pokud žena pracuje celý den, souvisí s tím řada dalších problémů. Tvrdí, že matky s malými dětmi mají časté absence na pracovišti, které narušují plynulost a chod pracovního procesu, což je důsledkem jejich negativního hodnocení, tím pádem se snižuje ochota je zaměstnávat.

1.4.1.3 *Absolventi škol*

„Absolventi středních a vysokých škol, kteří se ucházejí o své první zaměstnání, jsou v konkurenci s ostatními uchazeči značně znevýhodněni. Nemají praktické zkušenosti a základní pracovní návyky, ale také postrádají určité kontakty usnadňující lepší orientaci na trhu práce.“ (Buchtová a kol., 2002, s. 110)

Buchtová také uvádí, že mladým lidem, kteří vstupují na trh práce, by měla být umožněna rekvalifikace nebo nějaké jazykové kurzy.

1.4.1.4 Předdůchodový věk

„Na opačném konci profesní dráhy stojí ti, jimž se blíží odchod do důchodu. I oni jsou ve zvýšené míře vystaveni problémům na trhu práce, jejich případné obavy jsou ovšem jiného druhu. Zatímco absolventi škol stojí před volbou, jak začít svoji profesní dráhu, ti, kteří jsou v předdůchodovém věku, řeší úkol, jak ji co nejdéle udržet, případně jak vytvořit co nejlepší podmínky pro její ukončení. Jejich strategie je proto přirozeně definitivní.“ (Kuchař, 2007, s. 153)

Vyrovnat se se ztrátou zaměstnání je pro starší osoby často obtížné. Pro člověka jsou důležité jeho stereotypy, pomaleji a neradi se přizpůsobují novým životním situacím. Aby člověku neklesla jeho životní úroveň, je potřeba si udržovat stálé kontakty, zkusit si najít nějaký koníček, nebo se snažit opět zařadit do pracovního procesu. Dle Buchtové (Buchtová a kol. 2002, s. 112) je pro nezaměstnaného, v pozdním stadiu kariery, jednou z možností zahájit samostatnou výdělečnou činnost. Tam si ale musí člověk uvědomit, že podnikání obnáší jak fyzickou, tak psychickou námahu.

1.4.1.5 Osoby se zdravotním postižením

Lidé se zdravotním postižením mají čím dále menší šanci uplatnit se na trhu práce. Proto i jejich doba v evidenci uchazečů o zaměstnání je několikanásobně delší než u zdravých jedinců. Systém sociálního zabezpečení se sice podílí na zajišťování jejich základních potřeb, zejména co se týče materiálních věcí. Integrace zdravotně postižených lidí ale zejména závisí na sociálních, ekonomických a legislativních podmínkách. (Buchtová a kol., 2002, s. 113)

1.4.1.6 Romové

„Vzhledem ke zvyšujícím se nárokům uplatnění pracovní síly na trhu práce, kde výraznou roli sehrává výše kvalifikace a rozsah a kvalita sociálních dovedností, bude romské etnikum stále obtížněji získávat zaměstnání. Většina Romů totiž absolvuje pouze základní vzdělání a nezískává další kvalifikaci; značná část žáků v této populaci dokonce neukončí ani základní vzdělání.“ (Buchtová a kol., 2002, s. 114)

Velkým podílem na nezaměstnanosti Romů je diskriminace Romů. V mnoha případech zaměstnavatelé přijmou raději pracovníka z majoritní společnosti, aniž by se snažil přesvědčit o jeho kvalitě. Proto se často stává, že Romové volí jiný způsob obživy, většinou je to ale bohužel v rozporu se zákonem. (Říčan, 1998, s. 37)

1.5 Dlouhodobá nezaměstnanost

Dlouhodobá nezaměstnanost je považována za nezaměstnanost, která trvá déle než 1 rok. V některých případech se uvádí, že za delší nezaměstnanost je již nezaměstnanost, která je delší než 6 měsíců. Zejména pokud se jedná o dlouhodobou nezaměstnanost, je nezaměstnanost považována za vážný sociální a ekonomický problém. Dlouhodobá nezaměstnanost je jak pro jedince, tak pro jeho rodinu a okolí, značnou přítěží. Vytváří však i problémy pro vládu a zemi jako takovou. Problémy se poté týkají finančního charakteru, jelikož náklady na podporu osob bez zaměstnání jsou velké.

Myslím si, že dlouhodobou nezaměstnanost způsobuje také nízké povědomí o informaci na trhu práce. I když jsme v 21. století, tzv. internetovém světě, mnoho lidí si neumí například na internetu hledat práci. V mnoha případech se pak stane, že člověk si na nezaměstnanost zvykne, zvykne pobírat dávky, které mu stát nabízí, a tím jeho nezaměstnanost stoupá a hodnota jeho osoby na trhu práce klesá.

Dlouhodobá nezaměstnanost může způsobovat jak člověku samému, tak jeho rodině zdravotní, psychické, hmotné a sociální problémy a strádání. Jakmile se člověk stane nezaměstnaným, automaticky rodina utrpí finanční ztrátu, i když v rámci evidence na úřadu práce může mít člověk nárok na podporu v nezaměstnanosti, je taková finanční „pomoc“ pouze krátkodobé a omezená. Z toho vyplývá, že člověk najednou řeší jak hledání nového zaměstnání, tak i hospodaření v domácnosti. Pro celou rodinu to najednou znamená omezení svých koníčků, ale třeba i nakupování levnějších potravin apod.

Jakmile uchazeč (pokud mu vzniknul nárok) vyčerpá podporu v nezaměstnanosti, může si zažádat na úřadu práce o další dávky, např. příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení apod. Více se různým příspěvkům budu věnovat níže.

1.6 Sociální důsledky nezaměstnanosti

Sociální důsledky nezaměstnanosti jsou spojeny se sociální situací člověka, s jeho chováním, s tím, jak nezaměstnanost ovlivní jeho rodinu, popř. chod domácnosti, dopadem na jeho společenský život a s tím, jak se vypořádá se skutečností být nezaměstnaný. Nezaměstnanost je každým jedincem brána a prožívána jinak. Důvodů nezaměstnanosti je nespočet. Můžou k ní vést jak osobní problémy, tak změna ve společenském životě, lidská tragédie. Většinou se nakupí více faktorů, které se propojují a jsou si mezi sebou úzce podmíněny. Níže si zmíníme nejvýznamnější sociální důsledky dle Krebse.

1.6.1 Vliv na životní úroveň

„Nezaměstnanost znamená ztrátu pracovního příjmu a žít jen z podpory či sociálních dávek znamená vždy pokles životní úrovně a značné finanční potíže pro nezaměstnaného a jeho rodinu. Průzkumy naznačují, že příjmy z podpor nedosahují ani poloviny předchozích výdělků. Trvá-li nezaměstnanost dlouho, vede často k chudobě, k redukci sociálních kontaktů a k sociálnímu vyloučení.“ (Krebs a kolektiv, 2005, s. 291)

1.6.2 Vliv na rodinu

„Rodinu jako sociální instituci ovlivňuje nezaměstnanost nejen poklesem příjmů, ale i v mnoha dalších ohledech. Vede např. k narušení denních rodinných zvyklostí, mění pozici a autoritu nezaměstnaného v rodině, může rozbít partnerské vztahy, ovlivnit sňatečnost i plodnost (odkládání sňatků i porodů), omezuje sociální kontakty rodiny, často i její výchovnou funkci atd.“ (Krebs a kolektiv, 2005, s. 291)

1.6.3 Vliv na strukturaci a vnímání času

„Nezaměstnanost narušuje obvyklý denní režim, časovou strukturaci dne a mění vnímání času. Čas pro nezaměstnané přestává být důležitý, ztrácí svůj obsah a často je naplňován nudou a pasivními nebo i společensky nežádoucími aktivitami (zabíjení času spánkem, neúčelné sledování televize, kriminalita, alkoholismus apod.) Narušení struktury dne je nebezpečné zvláště pro mladistvé, kteří časový režim s pracovními návyky nemají ještě zažitý.“ (Krebs a kolektiv, 2005, s. 291)

1.6.4 Vliv na fyzické a psychické zdraví

„Nezaměstnanost je pro mnoho lidí vysoce traumatizující. Znamená i ztrátu sociálního statusu, prestiže, která je spojována s určitými osobními charakteristikami a dispozicemi. Vyvolává v člověku pocity nepotřebnosti, neužitečnosti, i neschopnosti, vede ke ztrátě sebevědomí. Stres, který z nezaměstnanosti plyne, není často bez následků na zdraví jedinců. Výsledky některých průzkumů naznačují, že se změnou míry nezaměstnanosti se často mění i míra onemocnění imunitního, cévního a mozkového i kardiovaskulárního systému a rovněž míra psychických onemocnění a potíží.“ (Krebs a kolektiv, 2005, s. 291)

Celkově nezaměstnanost je pro většinu lidí událost, která není nikterak příjemná. Znamená totiž nejistotu do budoucnosti.

2 ÚŘAD PRÁCE

Úřad práce je státní orgán, který patří v České republice do služeb zaměstnanosti. Jako takový vznikl již v devadesátých letech dvacátého století. Jeho nadřízeným správním úřadem je Ministerstvo práce a sociálních věcí, jehož ministryní je aktuálně od července 2018 Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.

Úřad práce České republiky je organizačně členěn na generální ředitelství se sídlem v Praze, krajské pobočky se sídlem v krajských městech, jejichž součástí jsou kontaktní pracoviště krajské pobočky umístěných dle potřeb v městech ČR. Generální ředitelkou Úřadu práce je od 2. 11. 2015 PhDr. Kateřina Sadílková, MBA. Úkolem generálního ředitelství je řízení a kontrola činností krajských poboček Úřadu práce České republiky.

Úřad práce České republiky plní dva hlavní cíle, a to v oblasti zaměstnanosti a v oblasti nepojistných sociálních dávek. Z jeho cílů vyplývají činnosti v oblastech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči, pomoci v hmotné nouzi, inspekce poskytování sociálně-právní ochrany, dávek pěstounské péče.

2.1 Zprostředkování zaměstnání

Hlavní činností Úřadu práce je uchazeči o zaměstnání zprostředkovat vhodné zaměstnání, tím se rozumí zaměstnání, které zakládá povinnost odvádět pojistné na zdravotní a důchodové pojištění, je sjednáno na dobu neurčitou, nebo alespoň na dobu určitou, ale delší než tři měsíce, dále musí délka pracovní doby činit nejméně 80% stanovené týdenní doby a v neposlední řadě vhodné zaměstnání musí odpovídat zdravotní způsobilosti fyzické osoby, její kvalifikaci a schopnostem. Na úřadu práce máme dva typy žadatelů, a to zájemce o zaměstnání a uchazeč o zaměstnání.

2.1.1 Zájemce o zaměstnání

Zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti uvádí, že „Zájemcem o zaměstnání je fyzická osoba, která má zájem o zprostředkování zaměstnání a za tím účelem požádá o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání kteroukoliv krajskou pobočku Úřadu práce na území České republiky. Zájemci o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce ČR zprostředkovává vhodné zaměstnání a může mu zabezpečit rekvalifikaci.“

Zájemce o zaměstnání musí podat písemnou žádost o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání. Zájemcem o zaměstnání se může stát jen osoba, která je ohrožena výpovědí ze zaměstnání.

2.1.2 Uchazeč o zaměstnání

Uchazečem o zaměstnání se může stát fyzická osoba, která osobně požádá krajskou pobočku nebo kontaktní pracoviště úřadu práce, v jejímž územním obvodu má trvalé bydliště, o zprostředkování vhodného zaměstnání a pokud splní zákonem stanovené podmínky, je zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání.

Dále §25 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti uvádí, že:

Uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která není:

- a) v pracovněprávním vztahu nebo ve služebním poměru,
- b) osobou samostatně výdělečně činnou,
- c) společníkem nebo jednatelem společnosti s ručením omezeným nebo komanditistou komanditní společnosti nebo ředitelem obecně prospěšné společnosti anebo vedoucím organizační složky zahraniční právnické osoby vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- d) členem představenstva akciové společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- e) členem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, členem Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, předsedou Energetického regulačního úřadu, členem Rady Českého telekomunikačního úřadu, finančním arbitrem nebo zástupcem finančního arbitra,

- f) nuceným správcem nebo správcem podle zvláštního právního předpisu, prokuristou nebo likvidátorem podle zvláštního právního předpisu, a to v době, kdy tuto činnost vykonává,
- g) osobou pečující o dítě nebo osobou, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna,
- h) výdělečně činná v cizině,
- i) fyzickou osobou soustavně se připravující na budoucí povolání,
- j) členem dozorčí rady obchodní společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- k) členem družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k družstvu pro družstvo práci, za kterou je družstvem odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- l) soudcem,
- m) poslancem nebo senátorem Parlamentu nebo poslancem Evropského parlamentu,
- n) členem zastupitelstva územního samosprávného celku, jestliže jsou mu vypláceny odměny jako členům zastupitelstev územních samosprávných celků, kteří tyto funkce vykonávají jako uvolnění členové,
- o) prezidentem republiky,
- p) členem vlády,
- q) prezidentem, viceprezidentem nebo členem Nejvyššího kontrolního úřadu,
- r) Veřejným ochráncem práv nebo zástupcem Veřejného ochrance práv.

Uchazečem o zaměstnání se nemůže stát fyzická osoba v době, po kterou:

- a) je uznána dočasně neschopnou práce,
- b) vykonává trest odnětí svobody, vykonává ochranné opatření zabezpečovací detenci,
- c) nebo je ve vazbě,
- d) pobírá peněžitou pomoc v mateřství v době před porodem a 6 týdnů po porodu, nebo

- e) je invalidní ve třetím stupni, s výjimkou fyzické osoby, která je invalidní ve třetím stupni,
- f) a je schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

2.2 Podpora v nezaměstnanosti

Nárok na podporu v nezaměstnanosti má ten uchazeč o zaměstnání, který požádal krajskou pobočku Úřadu práce ČR o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti. Dále má nárok na podporu uchazeč, který získal v rozhodném období (posuzují se dva roky zpětně) dvanácti měsíců důchodového pojištění, ať už zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností a který nepobírá starobní důchod.

Podpora v nezaměstnanosti, pokud byla uchazeči přiznána, náleží uchazeči o zaměstnání po podpůrní dobu. Podpůrní doba se liší podle věku, a to: má-li uchazeč o zaměstnání do 50 let, může pobírat podporu v nezaměstnanosti až po dobu 5 měsíců, dále pak je podpůrní doba od 50 do 55 let věku 8 měsíců a nad 55 let mají uchazeči o zaměstnání podpůrní dobu 11 měsíců.

2.3 Rekvalifikace

Rekvalifikaci si může uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání zvýšit svou dosavadní kvalifikaci, prohloubit, rozšířit si ji nebo si ji obnovit. Každá rekvalifikace, která je zajišťována nebo zprostředkována přes ÚP má určité podmínky, které je důležité dodržet při podání žádosti o rekvalifikaci (ať už se jedná o zdravotní stav nebo dosažené minimální vzdělání).

2.3.1 Podmínky pro zařazení fyzické osoby do rekvalifikačního kurzu

- „být v evidenci Úřadu práce jako uchazeč nebo zájemce o zaměstnání
- mít odpovídající vstupní kvalifikační předpoklady pro daný rekvalifikační kurz a pro výkon profese, na kterou se rekvalifikuje (např. příslušný stupeň vzdělání, některé znalosti a dovednosti – záleží na typu rekvalifikace)
- být zdravotně způsobilý/á pro absolvování rekvalifikačního kurzu a pro výkon nové profese
- rekvalifikace musí být potřebná – dosavadní kvalifikace uchazeče nebo zájemce o zaměstnání neumožňuje získání vhodného pracovního místa

- rekvalifikace musí být účelná - po ukončení rekvalifikace je reálná šance získat zaměstnání“ (MPSV,2018)

2.4 Aktivní politika zaměstnanosti

„Aktivní politika zaměstnanosti je souhrn opatření a nástrojů, jejichž cílem je zabezpečit maximální možnou zaměstnanost souběžně se snahou zajistit individuální přístup k uchazečům o zaměstnání. Aktivní politika zaměstnanosti, kterou provádí ministerstvo práce a sociálních věcí spolu s úřady práce, je souhrnem následujících nástrojů:“ (Durdisová a kol., 2005, s. 69)

Konkrétními nástroji aktivní politiky zaměstnanosti podle § 104 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, jsou zejména:

- rekvalifikace – získání nové kvalifikace nebo zvýšení, obnovení, rozšíření či prohloubení dosavadní kvalifikace,
- investiční pobídky – hmotná podpora pro zaměstnavatele, kteří vytváří nové pracovní místo nebo pokud si chce zaměstnavatel zaměstnance proškolit,
- veřejně prospěšné práce – možnost práce ve státních nebo obecně prospěšných činnostech při úklidu komunikací, budov, apod.,
- společensky účelná pracovní místa – pracovní místo zřízené pro uchazeče o zaměstnání,
- překlenovací příspěvek – zažádat si o něj mohou osoby samostatně výdělečně činné, které ukončí evidenci na úřadu práce,
- příspěvek na zapracování – pro uchazeče o zaměstnání, kterým se věnovala na úřadu práce zvýšená péče,
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program – program, který pomáhá zaměstnavateli přejít na nový podnikatelský záměr.

2.5 Nepojistné sociální dávky

V rámci nepojistných sociálních dávek jsou vypláceny dávky státní sociální podpory (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné, rodičovský příspěvek, pohřebné), dávky v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc) a dále příspěvek na péči a dávky osobám se zdravotním postižením (příspěvek na péči,

příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku, průkaz osob se ZP). Nyní si upřesníme význam dávek.

2.5.1 Přídavek na dítě

U této dávky je příjemce dítě, u nezletilých dětí zákonní zástupci. V rodině, u které je měsíční příjem nižší než 2,7 násobek životního minima, má nezaopatřené dítě na dávku nárok. Výše dávky se odvíjí od věku dítěte. U dětí do 6 let věku, je základní výměra 500 Kč (zvýšená výměra 800 Kč), děti od 6 do 15 let mají základní výměru 610 Kč (zvýšená potom 910 Kč) a u dětí od 15 do 26 let činí základní výměra 700 Kč a zvýšená 1000 Kč.

Na zvýšenou výměru dosáhne ta rodina, u které alespoň jeden z rodičů pracuje.

2.5.2 Příspěvek na bydlení

Nárok na příspěvek na bydlení je schválen u vlastníka nebo nájemce bytu, s trvalým pobytem, pokud 30% z měsíčního příjmu nevystačí na pokrytí nákladů na bydlení, ale zároveň musí být těchto 30% nižších než normativní náklady stanovené zákonem. U Prahy jsou procenta vyšší, jedná se o 35% z příjmu.

2.5.3 Porodné

Jestli se rodině narodilo první nebo druhé živé dítě a jejich příjem byl nižší než 2,7 násobek životního minima rodiny (v předcházejícím kalendářních čtvrtletí) má rodina na porodné nárok. Výše činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě a při narození druhého živého dítěte je částka 10 000 Kč.

2.5.4 Rodičovský příspěvek

Zdali rodič řádně, celodenně a osobně pečuje o dítě (zahrnujeme sem nejmladší dítě v rodině), má nárok na rodičovský příspěvek. Nejdéle lze příspěvek čerpat do 4 let dítěte, a to do maximální výše 220 000 Kč. Aktuálně se jedná o zvýšení rodičovského příspěvku, a to o 80 000 Kč, tzn., maximální výše by se vyšplhala na částku 300 000 Kč.

2.5.5 Pohřebné

Nárok na tuto dávku má osoba, která vypravila pohřeb osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte s trvalým pobytem na území ČR, nebo osobě, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti. Částka je vždy jednorázová a činí 5 000 Kč.

Celkově dávky státní sociální podpory jsou jakousi formou pomoci rodinám s dětmi, zejména sociálně slabším rodinám od státu. Vždy se dávky uplatňují u odboru státní sociální pomoci úřadu práce, a to dle bydliště žadatele.

2.5.6 Příspěvek na živobytí

Tato dávka spadá do systému hmotné nouze. Je to základní dávka v této oblasti a částka je stanovena vždy individuálně. Vždy se ale odvíjí od částek životního (3 410 Kč) a existenčního (2 200 Kč) minima.

2.5.7 Doplatek na bydlení

Pokud má jedinec nebo rodina nedostatek příjmů k uhrazení nákladů na bydlení a nastane taková situace, že nestačí jak vlastní příjmy, tak ani dávka státní sociální podpory, může si požádat o doplatek na bydlení. Je to ale naopak možné pouze v případě, že máme zažádáno i o příspěvek na živobytí.

2.5.8 Mimořádná okamžitá pomoc

Vyplácí se osobám, které se ocitnou v situacích, které jsou tíživé a musí se neprodleně řešit.

2.5.9 Příspěvek na péči

O tuto dávku si může požádat osoba, která je nesoběstačná, tzn. je závislá na pomoci druhých.

„Příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládnutí základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu“ (§7 zákona 108/2006 Sb.).

(1) Výše příspěvku pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc

- a) 3300 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- b) 6600 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- c) 9900 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- d) jde-li o stupeň IV (úplná závislost),

1. 13200 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 50, 51, 52 nebo dětský domov anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu,

2. 19200 Kč v ostatních případech.

(2) Výše příspěvku pro osoby starší 18 let činí za kalendářní měsíc

a) 880 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),

b) 4400 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),

c) 8800 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),

d) jde-li o stupeň IV (úplná závislost),

1. 13200 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 50, 51, 52 nebo dětský domov anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu,

2. 19200 Kč v ostatních případech.

(3) Částky příspěvku uvedené v odstavcích 1 a 2 se podle § 12 zvyšují o 2000 Kč za kalendářní měsíc.“

2.5.10 Příspěvek na mobilitu

„Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší 1 roku, která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P“, který byl přiznán podle předpisů účinných od 1. ledna 2014, opakovaně se v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách⁷⁾ v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.“ (Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách)

Příspěvek činí 550 Kč měsíčně.

2.5.11 Příspěvek na zvláštní pomůcku

„Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení anebo těžké zrakové postižení charakte-

ru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.“ (Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách)

2.5.12 Průkaz osob se ZP

„Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se posuzuje podle § 9 odst. 3.“ (Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách)

3 RODINA

Rodina je nepostradatelnou a těžko nahraditelnou institucí jak pro dospělého člověka, tak pro dítě. V rodině se z generace na generaci předávají různé hodnoty, které si během celého našeho života osvojujeme. Rodina nás během našeho života mnoho ovlivňuje a je důležité si vztahy v rodině stále upevňovat.

Dle Ročkové (Ročková, 2017, s. 16) rodina, jako přirození malá sociální skupina na sebe v současné době soustřeďuje stále větší pozornost prostřednictvím velkého množství disciplín a dokonce celých oblastí společenské teorie a praxe. Právě rodina je tou nejvýznamnější součástí společenské mikrostruktury, kde se procesy začleňování jednotlivce realizují. Právem proto bývá rodina označována jako průsečík života jednotlivce a společnosti. To platí hlavně ve vztahu k dítěti, jeho rozvoji a socializaci, kde zaujímá rodina úlohu rozhodující, nezastupitelnou.

Matoušek (Matoušek, 2003, s. 187) uvádí, že od šedesátých let 20. století se v rodinném chování projevují jakési trendy: například klesá počet dětí v rodině, roste věk pro uzavření sňatku, s tím souvisí i velký počet nesezdaných párů, roste počet rozvodů, dále se zvyšuje počet matek, které vychovávají děti bez manžela, anebo i naopak je více bezdětných partnerů a dále je mnoho dalších netradičních forem rodin.

3.1 Funkce rodiny

Dle Krause (Kraus, 2008, s. 81) v dnešní době nároky a požadavky na rodinu stále vzrůstají, a to v důsledku toho, že rodina neplní své funkce dostatečně. Samozřejmě je ale rodina stále jakýmsi útočištěm před světem. Rodinné prostředí je stále důležité pro každého z nás.

Rodina jako bio-sociální skupina plní víc funkcí vůči svým členům i společnosti. Tyto funkce se navzájem úzce prolínají a ovlivňují, takže je těžké striktně oddělit vnitřní rodinné funkce od společenských. (Tamášová, 2007, s. 46)

Jde o tyto funkce:

- Biologicko-reprodukční funkce – je jedna z nejdůležitějších funkcí, jelikož zabezpečuje pokračování rodu.
- Ekonomická funkce – je pro ni podstatné zabezpečení každodenního chodu domácnosti a snaží se uspokojit základní biologické potřeby, ať už se jedná o stravování, spánek, hygienu apod.

- Výchovná funkce – tato funkce je velmi důležitá a nenahraditelná, rodiče by měli být vzorem pro své děti, a proto by i jejich chování mělo odpovídat určitému modelu chování, uplatňuje se zde role matky i otce.
- Psychohygienická a emocionální funkce – velmi důležité jsou zde citové vazby, vztahy v rodině, jak mezi rodiči a dětmi, tak i sourozenci. Tato funkce dává členům rodiny pocit stability, citové rovnováhy a bezpečnosti.
- Ochranná funkce – její úlohou je primární prevence patologických závislostí, delikvence, kriminality a jiných sociálních deviací. Spočívá v ochraně dětského zdraví.
- Socializační funkce – aby se dítě mohlo začlenit do společnosti jako právoplatný člen, je potřeba se na to připravit, a to díky socializační funkci rodiny.
- Odpočinkově-regenerační (rekreační) funkce – rodina by měla organizovat a efektivně využít volný čas dětí. Od rodiny je ze strany společnosti očekáváno, že vytvoří takové prostředí, ve kterém si dítě uplatní své zájmy.

3.2 Rodina nezaměstnaného

Jak jsem se již zmínila výše, dle Krebse „Rodinu jako sociální instituci ovlivňuje nezaměstnanost nejen poklesem příjmů, ale i v mnoha dalších ohledech. Vede např. k narušení denních rodinných zvyklostí, mění pozici a autoritu nezaměstnaného v rodině, může rozbít partnerské vztahy, ovlivnit sňatečnost i plodnost (odkládání sňatků i porodů), omezuje sociální kontakty rodiny, často i její výchovnou funkci atd.“ (Krebs a kolektiv, 2005, s. 291)

Ztráta práce je mnohdy pro klasicky fungující rodinu velká rána jak do nitra rodiny, tak na její povrch. Nezaměstnanost jednoho z členů rodiny může způsobit narušení jakýchsi stereotypů, zvyklostí rodiny. Ve většině případů se změní sociální vztahy v rodině, změní se postavení jedince v rodině, může se vytratit i autorita dané osoby. Je prokázáno, že ztrátu statusu hůře vnímají muži, již jsou spjati s tradiční rolí otce živitele. (Mareš, 2002, s. 172)

Jakmile v rodině nastane jakýkoliv problém, může to vést k tomu, že rodina přestane být ve funkčním pásmu a spadne do pásma problémové rodiny, dysfunkční rodiny nebo rodiny afunkční. To znamená, že v rodině není zajištěn dobrý vývoj dítěte, rodina není schopna řešit jakékoliv problémy, apod.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUMNÝ PROBLÉM

Pro praktickou část své bakalářské práce s názvem „Dlouhodobá nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny,“ jsem realizovala deskriptivní kvantitativní výzkum formou dotazníků. Zjišťovala jsem, jaký dopad má na rodinu dlouhodobá nezaměstnanost jednoho či obou rodičů. Zdali se rodina musela omezit, co se týče výdajů, na nezbytné věci.

4.1 Výzkumné cíle a otázky

Hlavní výzkumný cíl:

- Hlavním cílem bylo zjistit, jaký dopad má dlouhodobá nezaměstnanost na chod rodiny v oblasti ekonomické a jak z pohledu respondentů působí na vztahy v rodině.

Dílčí výzkumné cíle:

1. Zjistit, zda a jak se změnila ekonomická situace rodin.
2. Zjistit, zda utrpěl vztah mezi dětmi a nezaměstnaným.
3. Zjistit, zda utrpěl vztah mezi nezaměstnaným a jeho partnerem/partnerkou.
4. Zjistit, zda vedla nezaměstnanost k zadlužení rodiny.
5. Zjistit, kdo je nezaměstnanému největší oporou v době nezaměstnanosti.
6. Zjistit priority v životě nezaměstnaného.
7. Zjistit, zda měli nárok na pomoc od státu ve formě podpory v nezaměstnanosti.
8. Zjistit, zda nezaměstnaní pociťují nepřátelství vůči zaměstnaným a zda se pokusili svou nezaměstnanost zatajit.
9. Zjistit, jak v nezaměstnanosti tráví svůj volný čas.

Hlavní výzkumná otázka:

- Jaký má dlouhodobá nezaměstnanost dopad na chod rodiny v ekonomické oblasti a jak působí z pohledu respondentů na vztahy v rodině?

Dílčí výzkumné otázky:

1. Je rodina nucena omezit své výdaje?
2. Utrpěl jakkoliv vztah mezi dětmi a nezaměstnaným?
3. Utrpěl jakkoliv vztah mezi nezaměstnaným a jeho partnerem/partnerkou?
4. Byla rodina nucena se z důvodu nezaměstnanosti člena rodiny zadlužit?
5. Kdo byl v době nezaměstnanosti nezaměstnanému největší oporou?
6. Jaké jsou priority v životě nezaměstnaného?

7. Měli nárok na podporu v nezaměstnanosti?
8. Pociťují nepřátelství vůči zaměstnaným lidem?
9. Jak tráví svůj volný čas?

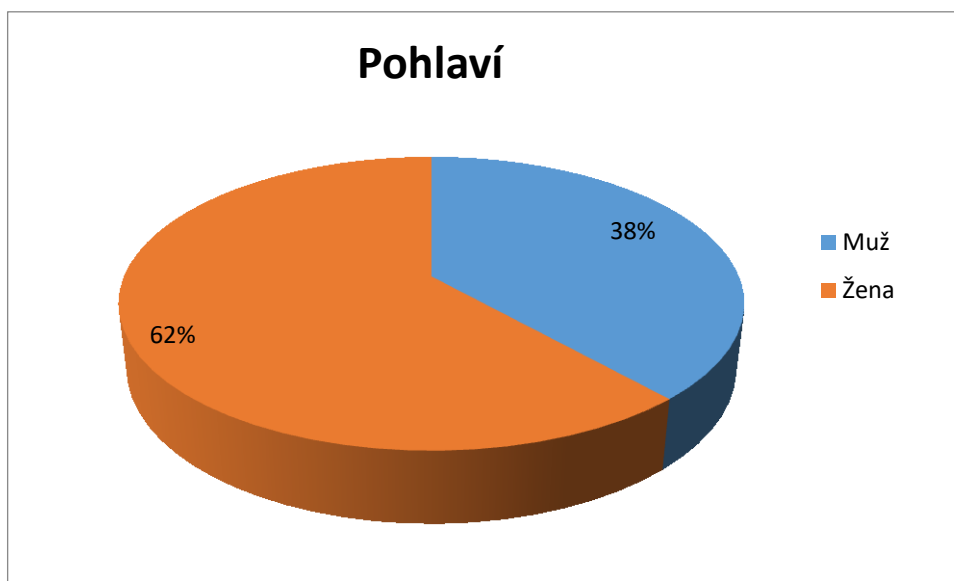
4.2 Výzkumný soubor

Pro svou bakalářskou práci jsem si za výzkumný soubor zvolila uchazeče o zaměstnání, kteří jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce České republiky s délkou evidence 6 a více měsíců, aby byla splněna podmínka dlouhodobé nezaměstnanosti.

Požádala jsem celkem 162 uchazečů o zaměstnání o vyplnění dotazníku, z toho 83 žen a 79 mužů. Dotazník mi celkem odevzdalo 131 uchazečů o zaměstnání, 81 žen a 50 mužů. Z celkových 131 dotazníků jsem 19 dotazníků vyloučila pro jejich neúplnost. V konečné fázi jsem pracovala se 112 dotazníky.

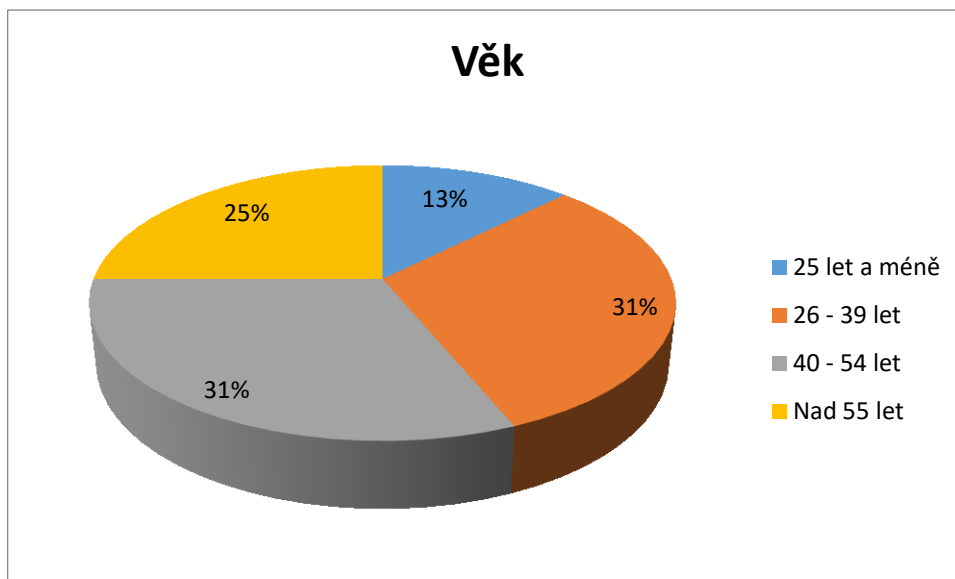
4.2.1 Popis výzkumného souboru

Položka č. 1 – Vaše pohlaví

Graf 1 – Pohlaví

V grafu č. 3 si znázornujeme pohlaví uchazečů o zaměstnání, kteří vyplnili dotazník. Z celkového počtu 112 správně vyplněných dotazníků, odpovědělo 69 (62%) žen a 43 (38%) mužů.

Položka č. 2 – Váš věk

Graf 2 – Věk

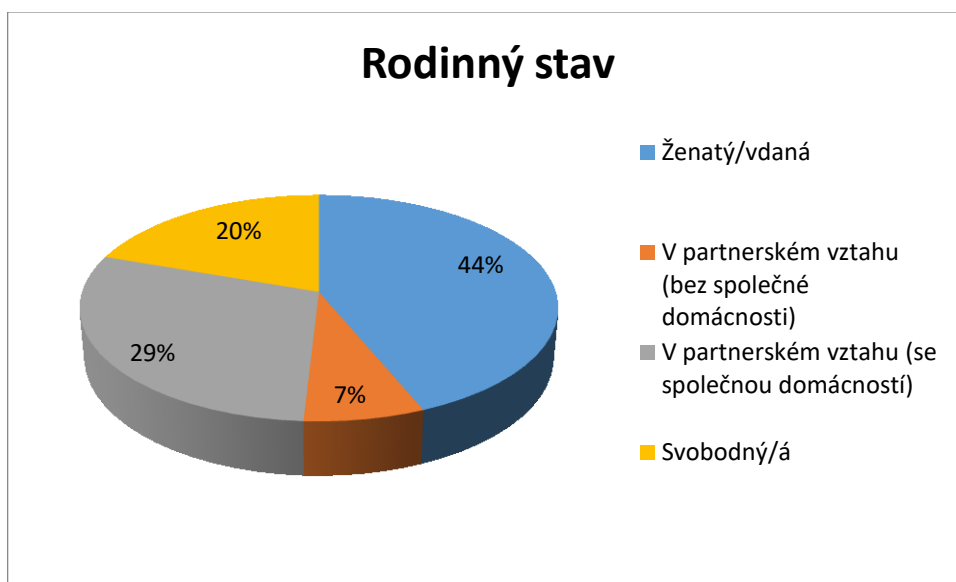
V položce číslo 2 se zjišťoval věk uchazečů o zaměstnání. Ukázalo se, že nejvíce z tázaných uchazečů o zaměstnání, je mezi 26 – 39 (31%) lety, celkem 35 uchazečů o zaměstnání, a mezi 40 – 54 (31%) lety, celkem 35 uchazečů. Dále odpovědělo 25 % uchazečů, kterým je nad 55 let, celkem 28, a 13% uchazečů o zaměstnání je 25 let a méně, celkem 14.

Položka č. 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání

Graf 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání

Ve třetí položce v dotazníku se zjišťovalo nejvyšší dosažené vzdělání. Dle dat v grafu můžeme zpozorovat, že největší procento mezi dlouhodobě nezaměstnanými tvoří lidé, jejichž nejvyšší dosažené vzdělání je středoškolské, 41 (37%) uchazečů, případně zdárně dokončili střední odbornou školu, 31 (28%) uchazečů. Na stejnou úroveň lze v rámci tohoto grafu položit ty, jež dosáhli pouze základního vzdělání, a to 16 (14%) a na druhé straně ty, kteří získali nejvyšší možné vzdělání v české republice, tedy vzdělání vysokoškolské 15 (13%) uchazečů. Absolventi vyšších odborných škol z řad dotázaných nezaměstnaných tvoří 8%, tedy celkem 9 uchazečů o zaměstnání.

Položka č. 4 – Rodinný stav

Graf 4 – Rodinný stav

Ve čtvrté položce v dotazníku bylo zjištěno, že 44 % uchazečů o zaměstnání má manžela/manželku, celkem 49 uchazečů. Dále 29 % uchazečů žije v partnerském vztahu se společnou domácností, tedy celkem 33. Svobodných uchazečů o zaměstnání je celkem 20%, to je z celkového počtu uchazečů 22 lidí. A v neposlední řadě 7% uchazečů žije v partnerském vztahu, ale bez společné domácnosti, a to celkem 8.

4.3 Metoda sběru dat

Byl realizován kvantitativní výzkum formou tištěného dotazníku. Pro jeho účel byl vytvořen dotazník, který obsahoval celkem 24 položek. Bylo vytvořeno celkem 18 uzavřených (strukturovaných) otázek, 5 polouzavřených otázek a 1 otázka škálová Likertova typu.

4.4 Průběh výzkumu

Otázky byly sestaveny tak, aby byly co nejsrozumitelnější pro zkoumanou skupinu lidí. V lednu byl proveden předvýzkum s šesti uchazeči o zaměstnání, kde se zjistilo, že čas pro vyplnění dotazníku je něco okolo čtyř minut. Proto byly do dotazníku přidány další položky, ale zároveň, aby nemuseli uchazeči listovat v mnoha otázkách, byla vytvořena jedna otázka formou škály, tudíž se zahrnulo více otázek do jedné.

Na konci února 2019 byly dotazníky rozdány uchazečům o zaměstnání při individuálních schůzkách nebo na poradenských dnech pro dlouhodobě evidované. Uchazeči měli možnost požádat o pomoc při vyplňování, tu ovšem většina nevyužila. Dotazníky se odevzdávaly do předem připraveného boxu, který jim zajistil naprostou anonymitu při jeho odevzdání.

K vypracování výzkumu bylo použito celkem 112 dotazníků z celkového počtu 162 rozdaných. Některé dotazníky byly z výzkumu vyloučeny z důvodu jejich neúplnosti – celkem 19 dotazníků.

4.5 Statistické zpracování dat

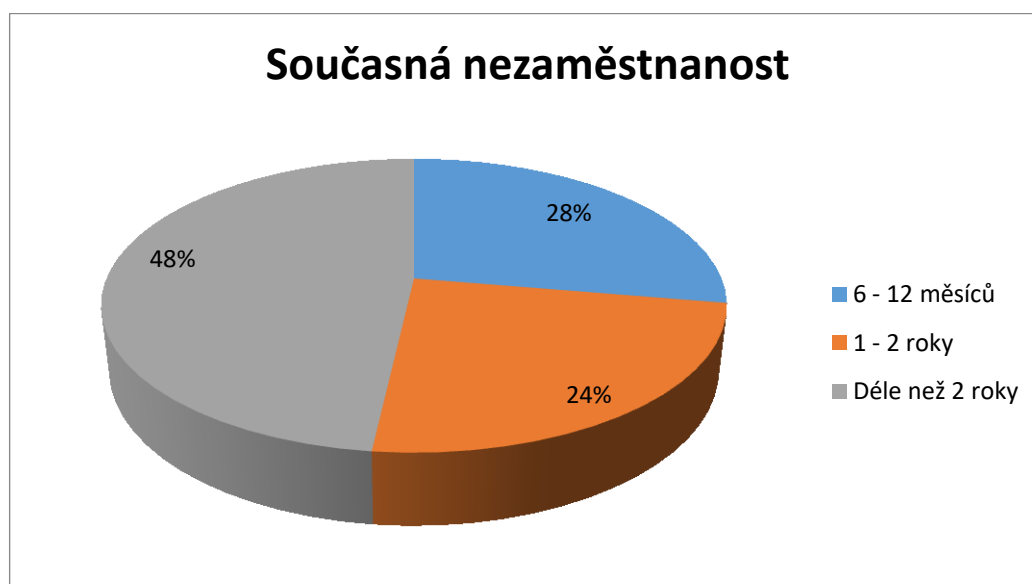
Fyzicky vyplněné dotazníky byly nahrány do online platformy Survio, z důvodu zjednodušení vyhodnocování. Poté byly díky aplikaci Microsoft Excel znázorněny graficky.

5 VÝSLEDKY VÝZKUMU A INTERPRETACE DAT

V poslední kapitole bakalářské práce budou rozebrány jednotlivé položky vytvořeného dotazníku. Prvních pět položek v dotazníku bylo zaměřeno demograficky. Další položky v dotazníku směřovaly konkrétněji k uchazečům o zaměstnání a jejich nezaměstnanosti.

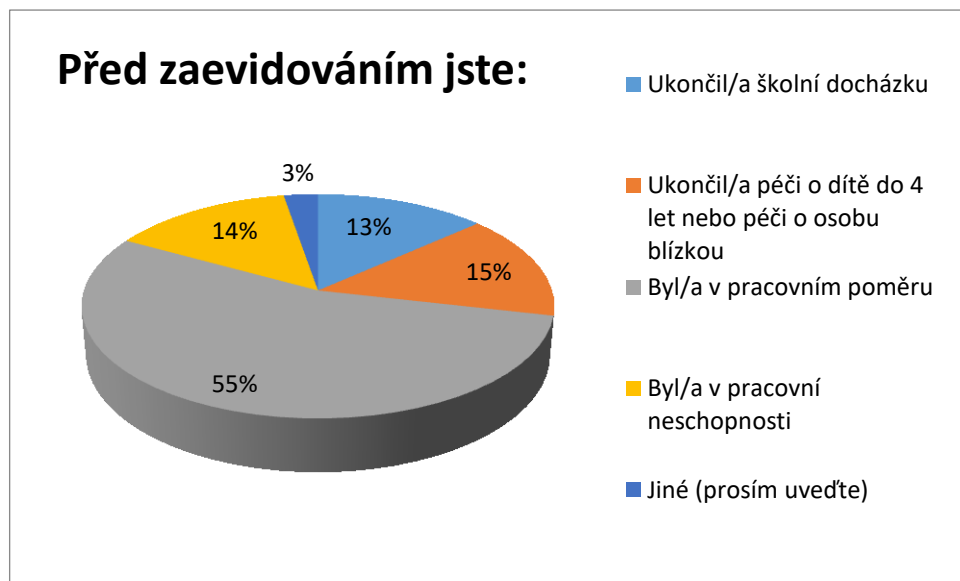
5.1 Analýza dat

Položka č. 5 – Současná nezaměstnanost

Graf 5 – Současná nezaměstnanost

Nejvíce z dotazovaných uchazečů o zaměstnání je v evidenci uchazečů o zaměstnání na ÚP ČR déle než 2 roky, z celkového počtu dotazovaných je to 48%, tedy 54 uchazečů. Další dotazovaní odpověděli, že v evidenci ÚP ČR jsou 6 – 12 měsíců, celkem 31 (28%) lidí, nebo 1 – 2 roky, celkem 27 (24%).

Položka č. 6 – Před zaevidováním

Graf 6 – Před zaevidováním

V položce číslo 6 byla zjišťována poslední ukončená činnost před zaevidováním na ÚP ČR. Celkem 61 (55%) uchazečů o zaměstnání bylo v pracovním poměru, 17 (15%) uchazečů ukončilo péči o dítě nebo péči o osobu blízkou, 16 (14%) z nich bylo v pracovní neschopnosti, 15 (13%) ukončilo školní docházku a 3 (3%) uchazeči uvedli jinou činnost.

5.1.1 Pomoc od státuPoložka č. 7 – Nárok na podporu v nezaměstnanosti

Graf 7 – Nárok na podporu v nezaměstnanosti

V této položce se zjišťovalo, zdali měli uchazeči, v době jejich nezaměstnanosti a evidenci na ÚP ČR, nárok na podporu. Bylo zjištěno, že velká většina, 78 (70%) z nich nárok na podporu v nezaměstnanosti uplatnila. Zbýlých 34 (30%) uchazečů nárok na podporu nezískalo.

5.1.2 Ekonomická situace rodiny

Položka č. 8 – Omezení výdajů

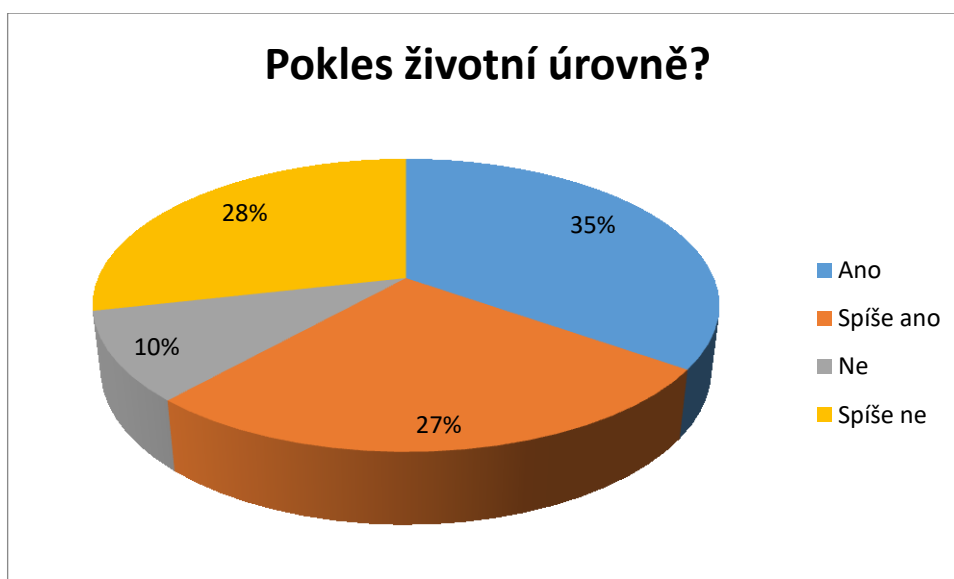
Graf 8 – omezení výdajů

V této položce mne zajímalo, zda byli uchazeči nuceni omezit své výdaje na pouze nezbytné věci (jídlo, nájem). Ukázalo se, že 44 (39%) uchazečů odpovědělo ano, 37 (33%) spíše ano, 19 (17%) spíše ne a 12 (11%) odpovědělo ne.

Položka č. 19 – Změny v nakupování

Graf 9 – Změny v nakupování

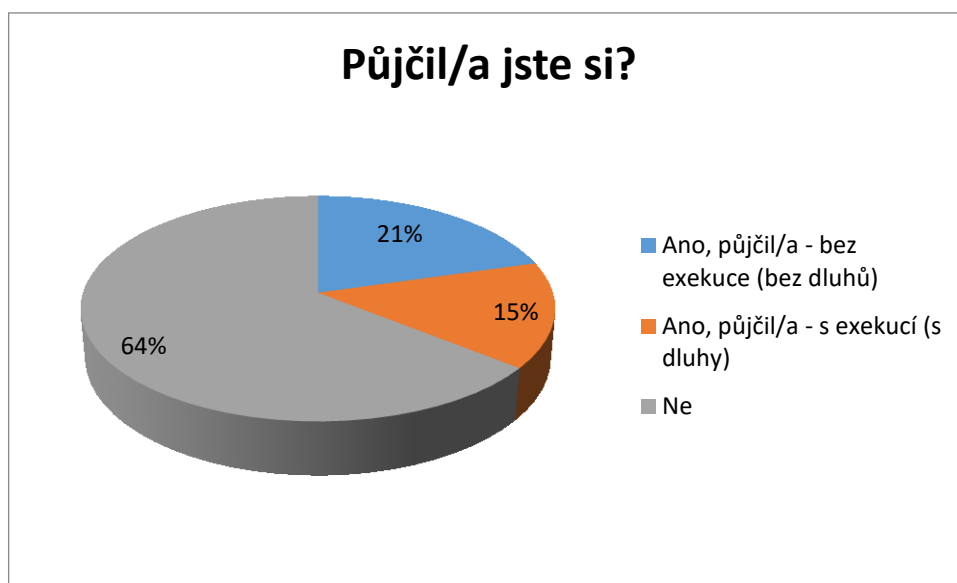
Dále bylo také zjištěno, že více než polovina respondentů, 59 (53%), musela v souvislosti s jejich nezaměstnaností mírně omezit nakupování (potraviny, oblečení, apod.), 40 (36%) uchazečů muselo výrazně omezit nakupování a u 13 (11%) uchazečů nedošlo k žádné změně, co se týče nakupování.

Položka č. 9 – Pokles životní úrovně

Graf 10 – Pokles životní úrovně

V položce číslo 9 bylo zjištěno, že celkem 39 (35%) dotazovaných upozorovalo pokles životní úrovně. 30 (27%) tázaných odpovědělo spíše ano, 32 (28%) spíše ne a 11 (10%) ne.

Položka č. 10 – Půjčka

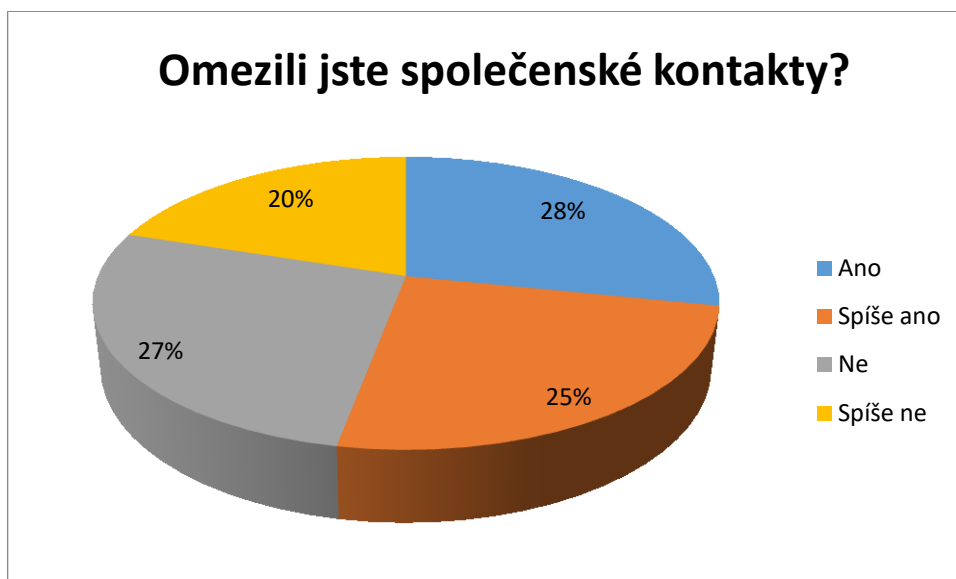

Graf 11 – Půjčka

U většiny dotazovaných bylo zjištěno, že si během evidence na ÚP ČR nebyli nuceni vy-pomoci žádnou půjčkou, celkem 72 (64%) z nich. Celkem 23 (21 %) dotazovaných si pe-níze půjčilo, aniž by jim vznikl dluh, a 17 (15%) uchazečů si půjčilo a následně jim vznikla exekuce, či jiný dluh.

5.1.3 Vztahy s ostatními

Položka č. 11 – Omezení společenských kontaktů

Graf 12 – Omezení společenských kontaktů

Graf k položce číslo 11 ukazuje, že 24 (28%) uchazečů o zaměstnání omezilo své společenské kontakty v době jejich evidence na ÚP ČR. Dále 23 (27%) respondentů odpovědělo ne, 21 (25%) spíše ano a 17 (20%) spíše ne.

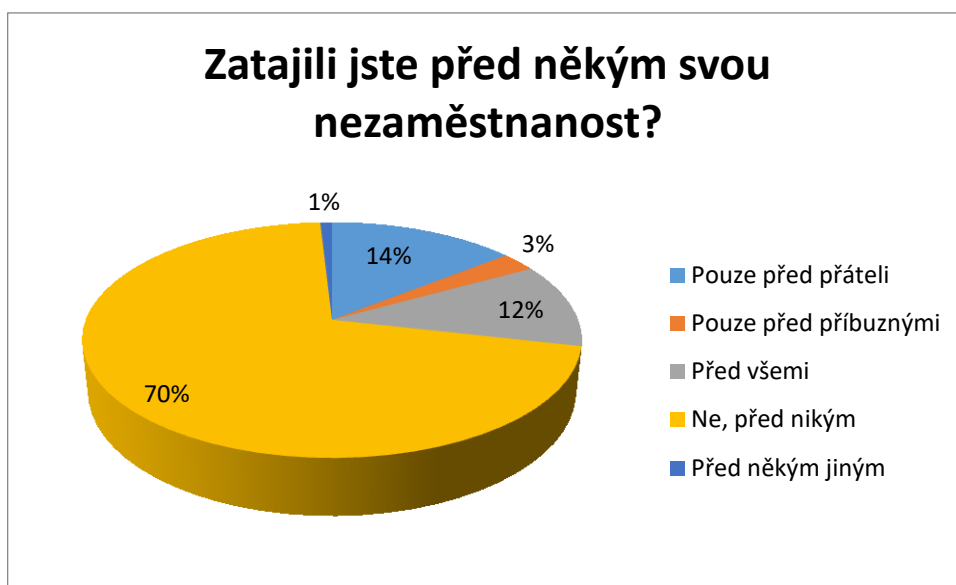
Položka č. 12 – Nepřátelství vůči zaměstnaným lidem

Graf 13 – Nepřátelství vůči zaměstnaným lidem

Dále byla uchazečům o zaměstnání položena otázka, zdali cítí nepřátelství vůči zaměstnaným lidem. Z celkového počtu zpracovaných dotazníků, 61 (54%) uchazečů odpovědělo ne, 30 (27%) spíše ne, 11 (10%) ano a 10 (9%) odpovědělo spíše ano.

Položka č. 13 – Zatajili jste nezaměstnanost?

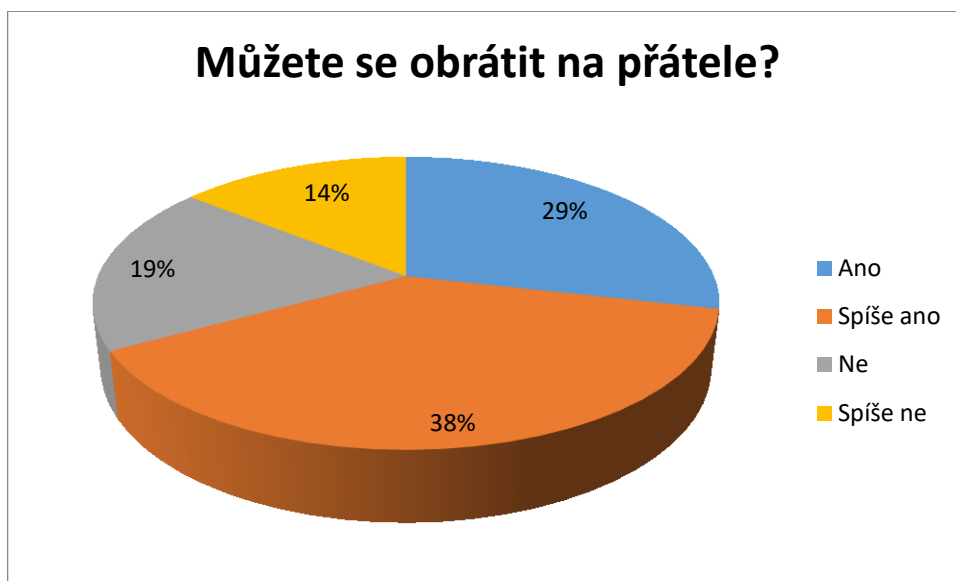

Graf 14 – Zatajili jste nezaměstnanost?

Graf č. 15 znázorňuje, že 79 (70%) uchazečů o zaměstnání se nepokoušelo před nikým svou nezaměstnanost zatajit. 16 (14%) uchazečů se snažilo zatajit svoji nezaměstnanost pouze před přáteli, 13 (12%) uchazečů před všemi v okolí, 3 (3%) pouze před příbuznými a 1 (1%) uchazeč před někým dalším.

5.1.4 Opora v době nezaměstnanosti

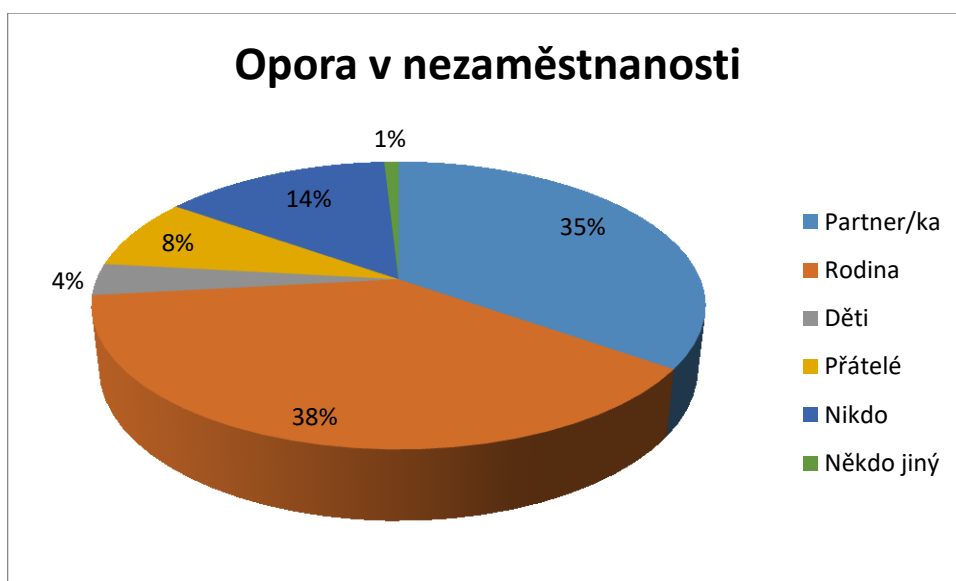
Položka č. 14 – Pomoc od přátel?

Graf 15 – Pomoc od přátel?

Z grafu výše můžeme vyčíst, že 43 (38%) uchazečů o zaměstnání na danou otázku, zdali se v případě potřeby (hmotné či psychické), mohou obrátit na přátele, odpovědělo spíše ano, 32 (29%) ano, 21 (19%) ne a 16 (14%) spíše ne.

Položka č. 15 – Opora v nezaměstnanosti

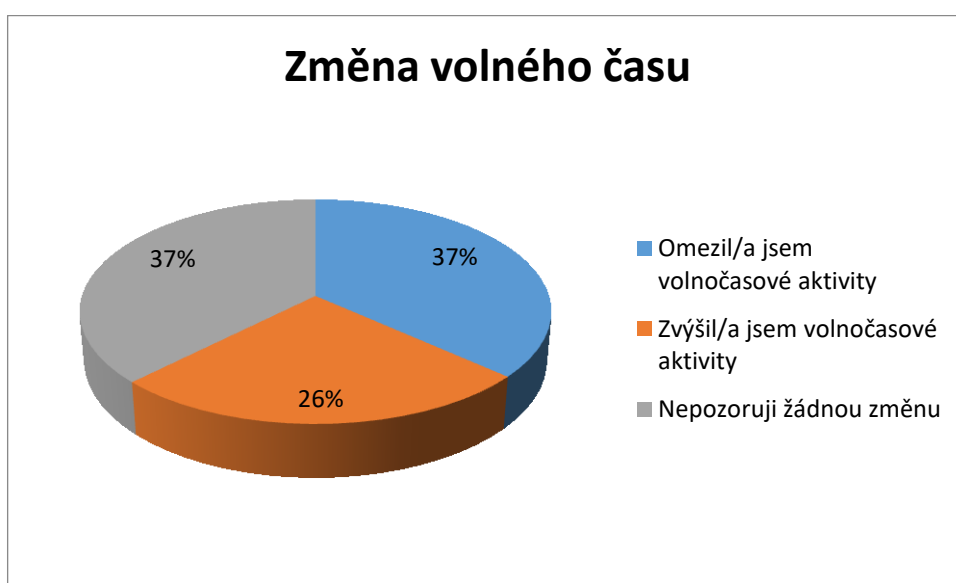

Graf 16 – Opora v nezaměstnanosti

U této otázky se uchazeči o zaměstnání zamýšleli nad tím, kdo jim je největší oporou v době jejich nezaměstnanosti. Zjistilo se, že u 43 (38%) uchazečů je to rodina, u 39 (35%) partner/ka, 16 (14%) uchazečů odpovědělo, že jim není v době jejich nezaměstnanosti oporou nikdo, u 9 (8%) uchazečů o zaměstnání jsou to přátelé, kteří jim poskytují největší oporu v době jejich nezaměstnanosti, u 4 (4%) uchazečů jsou to děti a u 1 (1%) uchazeče je to někdo jiný.

5.1.5 Volný čas nezaměstnaného

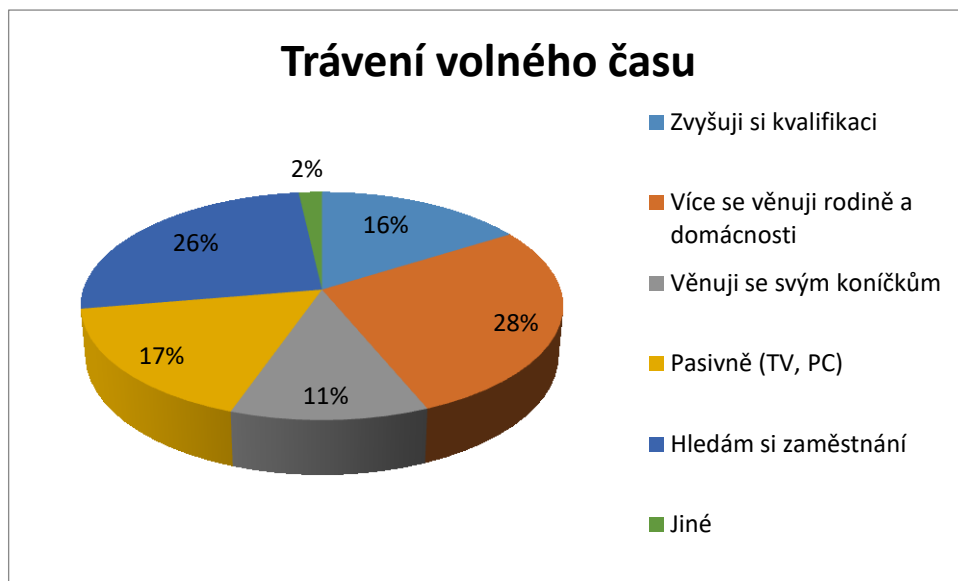
Položka č. 16 – Změna volného času

Graf 17 – Změna volného času

U této otázky bylo zjištěno, že 42 (37%) uchazečů nepozoruje žádnou změnu, co se týče volného času v době jejich nezaměstnanosti, 41 (37%) omezilo své volnočasové aktivity a 29 (26%) je zvýšilo.

Položka č. 17 – Trávení volného času

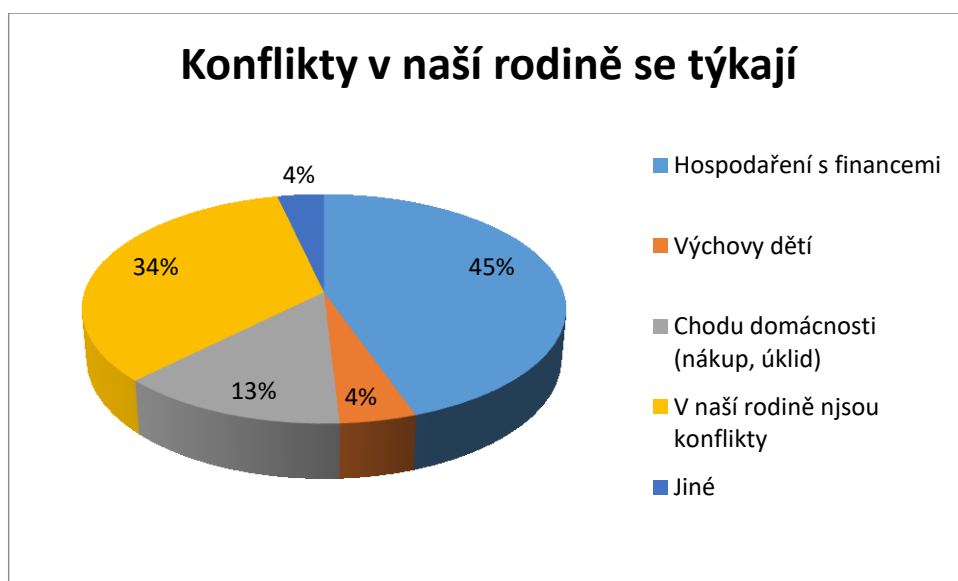

Graf 18 – Trávení volného času

Co se grafu číslo 19 týče, můžeme z něj vypočítat, že 31 (28%) uchazečů se v době jejich nezaměstnanosti více věnuje rodině a domácnosti, 29 (26%) uchazečů si hledá zaměstnání, 19 (17%) tráví svůj čas pasivně (TV, PC), 18 (16%) uchazečů si zvyšuje kvalifikaci, 13 (11%) se věnuje svým koníčkům a 2 (2%) uchazeči vybrali jinou možnost.

5.1.6 Vztahy nezaměstnaného s okolím

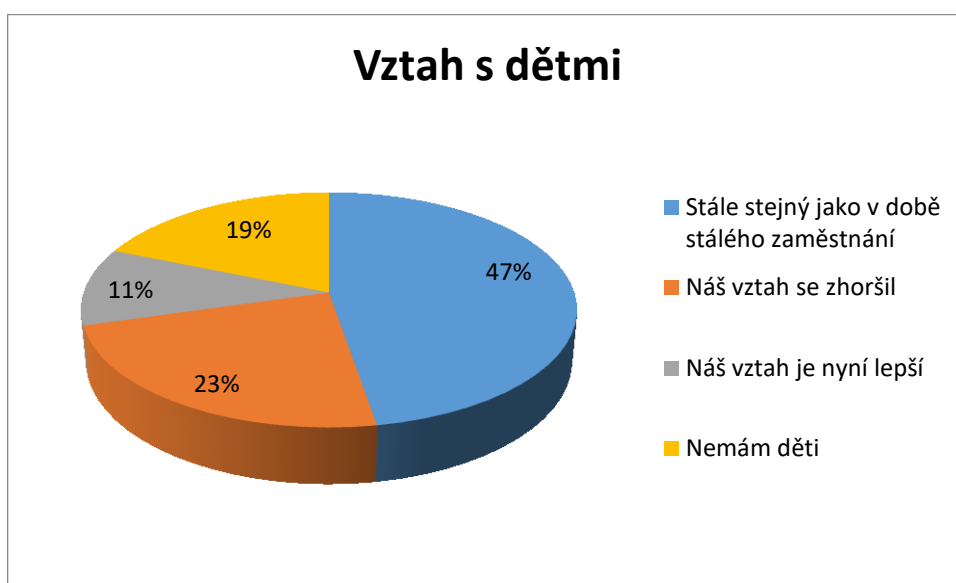
Položka č. 18 – Konflikty v rodině

Graf 19 – Konflikty v rodině

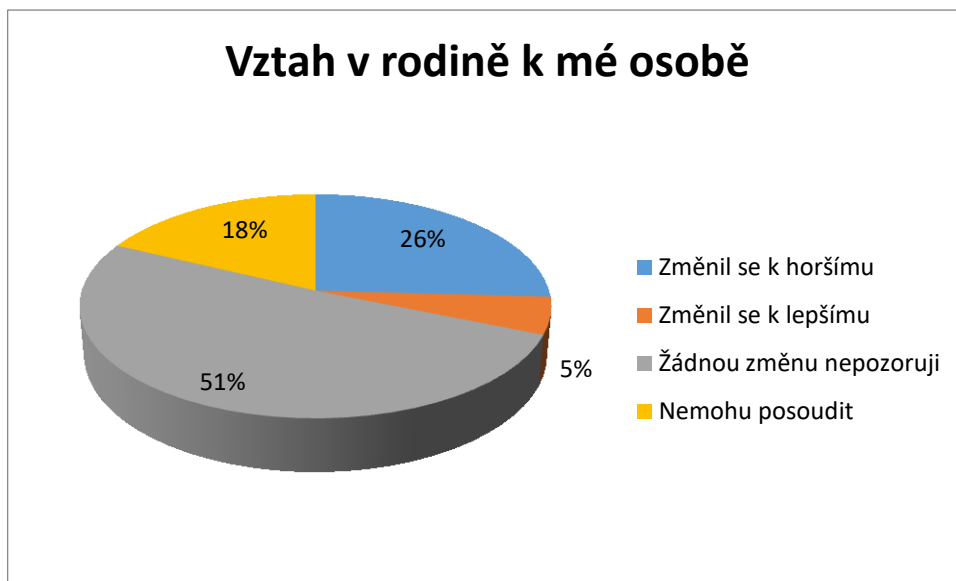
U většiny uchazečů bylo zjištěno, že hádky v rodině v době jejich nezaměstnanosti se týkají převážně hospodaření s financemi, z celkového počtu respondentů tak odpovědělo 50 (45%) z nich. Dále 38 (34%) uchazečů uvedlo, že v jejich rodině konflikty z důvodu nezaměstnanosti nejsou. 15 (13%) uchazečů uvedlo, že konflikty se týkají chodu domácnosti (nákup, úklid), u 5 (4%) uchazečů se hádky týkají výchovy dětí a 4 (4%) uchazeči uvedli jiné důvody konfliktů v rodině.

Položka č. 20 – Vztah s dětmi

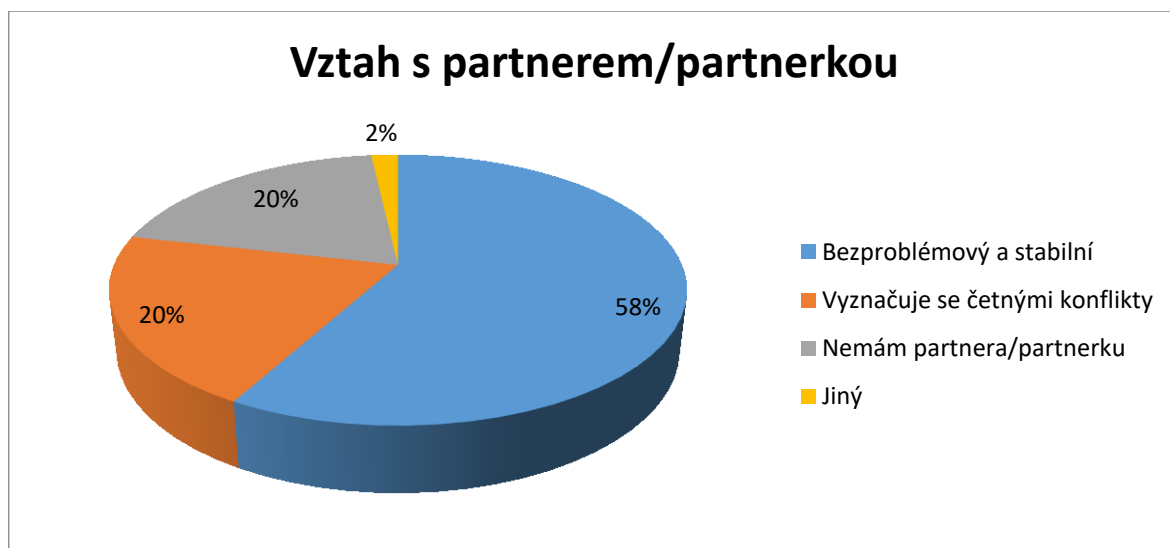
Graf 20 – Vztah s dětmi

U 53 (47%) respondentů bylo zjištěno, že jejich vztah s dětmi se nijak v době jejich nezaměstnanosti nezměnil, u 26 (23%) uchazečů došlo ke zhoršení vztahu s dětmi, 21 (19%) uchazečů uvedlo, že děti nemají a celkově u 12 (11%) uchazečů je vztah s dětmi lepší.

Položka č. 21 – Vztah rodiny k nezaměstnanému

Graf 21 – Vztah rodiny k nezaměstnanému

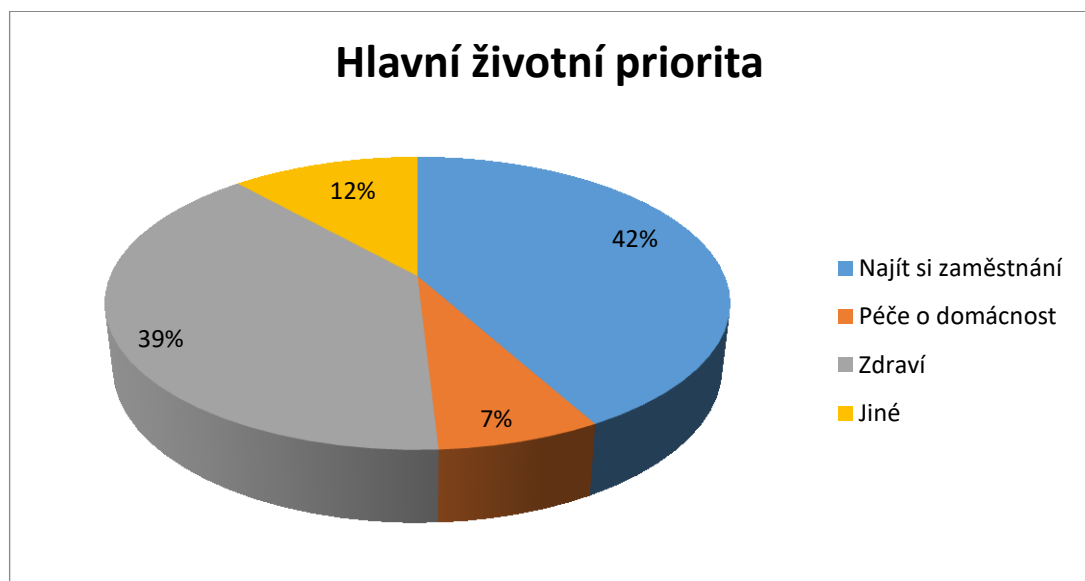
Celkem 57 (51%) uchazečů o zaměstnání nepozoruje žádnou změnu v chování k jejich osobě od členů rodiny, 29 (26%) uchazečů pozoruje, že vztah členů k jejich osobě se zhoršil, 20 (18%) uchazečů situaci nemůže posoudit a u 6 (5%) uchazečů se vztah změnil k lepšímu.

Položka č. 22 – Vztah s partnerem/partnerkou

Graf 22 – Vztah s partnerem/partnerkou

U otázky číslo 22 se zjistilo, že vztah mezi dotazovanými a jejich partnerem/partnerkou je bezproblémový a stabilní, celkem tak odpovědělo 65 (58%) uchazečů. 23 (20%) uchazečů uvedlo, že jejich vztah s partnerem/partnerkou se vyznačuje četnými konflikty, 22 (20%) uchazečů uvedlo, že partnera/partnerku nemá a 2 (2%) uchazeči uvedli, že jejich vztah s partnerem/partnerkou je jiný.

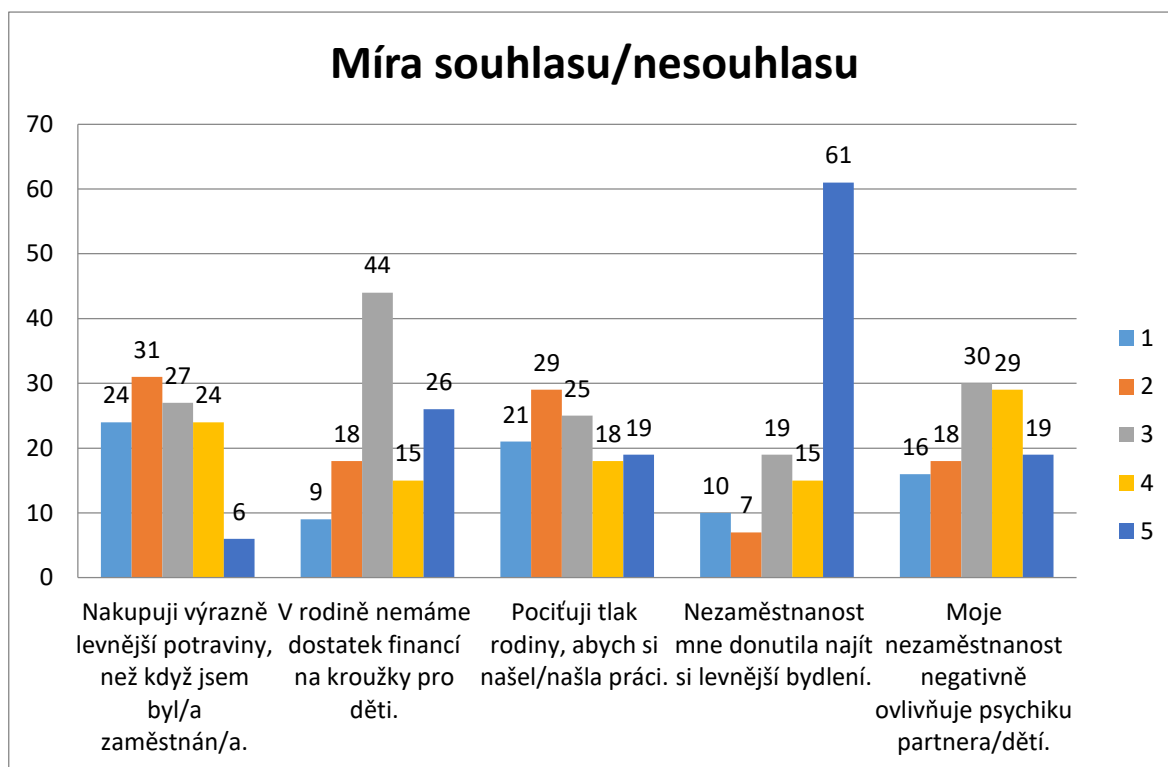
Položka č. 23 – Životní priorita

Graf 23 – Životní priorita

U předposlední položky v dotazníku se zjišťovalo, jaká je momentálně hlavní životní priorita pro uchazeče o zaměstnání. 47 (42%) uchazečů uvedlo, že si chtějí najít zaměstnání, pro 44 (39%) je důležité zdraví, 13 (12%) uchazečů odpovědělo, že mají jinou životní prioritu a pro 8 (7%) uchazečů je hlavní životní prioritou péče o domácnost.

Položka č. 24 – Vyjádření souhlasu/nesouhlasu

Graf 24 – Míra souhlasu/nesouhlasu

U poslední položky v dotazníku jsme se díky škálovým otázkám dozvěděli, jak uchazeči o zaměstnání souhlasí nebo nesouhlasí s uvedenými výroky. Uchazeči měli na výběr celkem z 5 možností, a to:

- 1 – naprosto souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – nevím
- 4 – spíše nesouhlasím
- 5 – naprosto nesouhlasím

Zde se uchazeči zamýšleli nad tím, jaký dopad má nezaměstnanost na ně nebo jejich rodinu. Na otázku, zdali nakupují výrazně levnější potraviny, než v době, kdy byli zaměstnání, odpovědělo 24 z nich, že ano, 31, že spíše ano, 27, že neví, 24, že spíše ne, a 6, že ne. Co se týče nákupu oblečení a návštěvy kulturních akcí, tak 34 (32) respondentů je omezilo výrazně, 26 (33) spíše, 31 (24) neví, 14 (17) spíše ne a 7 (6) je nebylo nuceno omezit vůbec. 23 dotazovaným chyběly v době jejich nezaměstnanosti peníze na jejich volnočasové aktivity, 36 z nich chyběly méně, 27 neví, 18 spíše nechyběly a 8 nechyběly vůbec. Nedostatek financí na kroužky a obědy pro děti nemělo 9 (7) lidí, 18 (7) je nemělo spíše, 44 (44)

neví, 15 (18) spíše finance na kroužky mělo a 26 (36) z nich jich mělo dostatek. 21 uchazečů o zaměstnání pocítuje velký tlak z okolí, aby si našlo práci, 29 tlak mírný, 25 neví, 18 jej spíše nepocítuje a 19 tlak nepocítuje vůbec. Odpovědi na následující otázku poukazují, že se uchazeči o zaměstnání s rolí nezaměstnaného odmítají v drtivé většině smířit, 36 z nich, 30 se nechce spíše smířit, 18 neví, 19 je částečně smířeno a 9 je smířeno s rolí nezaměstnaného naprosto. Podobné hodnoty odpovídají i otázce, zdali chtějí uchazeči o zaměstnání setrvat v pozici nezaměstnaného co nejdéle, 54 z nich nechce, 24 spíše nechce, 14 neví, 13 spíše chce a 7 chce v pozici nezaměstnaného setrvat co nejdéle bezesporu. Pro pouhých 10 uchazečů se situace spojená s nezaměstnaností vyhroutil natolik, že byli nuceni si najít nové bydlení, pro 7 z nich to tuto situaci ovlivnilo, 19 neví, pro 15 z nich to nemělo až tak fatální důsledky a 61 respondentů bydlení z důvodu ztráty zaměstnání měnit nemuselo. 15 dotazovaných se však vzdalo v souvislosti s nezaměstnaností svých koníčků, 21 se vzdalo mírně, 32 neví, 23 se spíše nevzdalo a 21 se nevzdalo vůbec. Nezaměstnanost jednice ovlivňovala psychiku dalších členů rodiny u 16 lidí, u 18 mírně, 30 z nich nevědělo, 29 tento stav spíše nezpozorovalo a 19 z nich jej nezpozorovalo vůbec. 25 (15) dotazovaných je z důvodu ztráty zaměstnání podrážděných a osamělých, 28 (22) lidí tento stav pocítilo občas, 18 (22) neví, 29 (23) si takto spíše nepřipadají a ostatní 12 (30) si tak nepřipadají vůbec.

5.2 Shrnutí výsledků výzkumu

Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, jaký dopad má dlouhodobá nezaměstnanost na chod rodiny v oblasti ekonomické a jak z pohledu respondentů působí na vztah v rodině. Dále se také zjišťovalo, zdali byla rodina nezaměstnaného nucena omezit jakékoliv výdaje nebo jestli se změnilo vztahy v rodině nezaměstnaného. Od konce února 2019 bylo provedeno dotazníkové šetření. Celkově se rozdalo 162 dotazníků, 131 dotazníků bylo odevzdáno, ale pro neúplnost některých z nich se muselo 19 dotazníků z výzkumu vyloučit. K výzkumu bylo tedy použito celkem 112 dotazníků.

Výzkum byl rozdělen dle dílčích cílů, na které jsme díky zjištěným výsledkům mohli odpovědět. Co se týče výzkumného souboru, abychom se dozvěděli pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání, rodinný stav a délku evidence uchazečů o zaměstnání, bylo vytvořeno prvních pět položek v dotazníku informačního charakteru. Většinu dotazovaných tvořily ženy, celkem odpovědělo 69 (62%) žen a 43 (38%) mužů. Nejvíce dotazovaných uchazečů bylo ve věku mezi 26 – 54 lety, celkem 62 %. Z odpovědí na nejvyšší dosažené vzdělání

bylo zjištěno, že nejvíce uchazečů o zaměstnání má ukončené středoškolské vzdělání a nejvíce uchazečů o zaměstnání žije v manželském svazku, celkem 49 uchazečů, tj. 44%. 54 uchazečů o zaměstnání, tedy 48% dotazovaných, bylo v evidenci úřadu práce déle než 2 roky.

V další otázce bylo zjišťováno, jakou činnost uchazeči o zaměstnání ukončili před jejich zařazením do evidence na ÚP ČR, celkem 61 (55%) uchazečů bylo v pracovním poměru.

V položce číslo 7 jsme odpověděli na dílčí cíl, zda uchazeči měli nárok na pomoc od státu ve formě podpory v nezaměstnanosti, 78 (70%) ano.

S tím souvisely další dílčí otázky, co se týče ekonomické situace rodiny. V položce č. 8, uchazeči odpovídali, zda byli nuceni omezit své výdaje, 44 (39%) uchazečů odpovědělo ano. U otázek číslo 9 a 10 se zjistilo, zdali u uchazečů nastal celkový pokles životní úrovně, u 39 (35%) ano, a zdali si byli uchazeči nuceni v době jejich nezaměstnanosti pomoci půjčkou, 72 (64%) uvedlo, že ne.

Dále jsme odpověděli na další dílčí otázku, zda nezaměstnaní pociťují nepřátelství vůči zaměstnaným lidem a zda se svoji nezaměstnanost pokusili zatajit. Zjistili jsme, že 24 (28%) uchazečů své kontakty omezilo. U položek číslo 12 a 13, se zjišťovalo, jestli uchazeči cítí nepřátelství vůči zaměstnaným lidem, 61 (54%) ne, nebo zda se snažili skutečnost o své nezaměstnanosti před někým zatajit, 79 (70%) uchazečů ne.

Zjistit, kdo je nezaměstnanému největší oporou v době nezaměstnanosti se nám podařilo u otázek 14 a 15, uchazeči uvedli, že v případě pomoci se spíše můžou obrátit i na přátele, takto odpovědělo celkem 43 (38%). U položky číslo 15 bylo zjištěno, že největší oporou nezaměstnaným je stále rodina, celkem 43 (38%) uchazečů se vždy může obrátit na rodinu. Zároveň jsme zjistili u položky číslo 18, že u 50 (45%) uchazečů se konflikty v rodině týkají především hospodaření s financemi.

Jak v nezaměstnanosti tráví svůj volný čas? 42 (37 %) uchazečů v položce číslo 16 odpovědělo, že nepozoruje žádnou změnu v jeho trávení a převážná většina 31 (28%) se v době jejich nezaměstnanosti více věnuje rodině a domácnosti.

Co se týče ekonomické situace rodiny, pomohla nám pro zodpovězení dílčí otázky i položka č. 19. Zjistili jsme, že více než polovina, 59 (53%) uchazečů, musela mírně omezit nakupování potravin, oblečením apod.

Další dílčí otázky, zda utrpěl vztah mezi dětmi a partnery byly zodpovídaný v následujících položkách. V položce číslo 20 se zjistilo, že u 53 (47%) se vztah mezi uchazeči a jejich dětmi v době nezaměstnanosti nijak nezměnil. Dále v položce číslo 21 a 22 uvedlo 57 (51%) uchazečů, že nepozorují žádnou změnu v chování k jejich osobě od členů rodiny a celých 58 %, tj. 65 uchazečů, označilo jejich vztah s partnerem/partnerkou za bezproblémový a stabilní.

K identifikaci priorit nezaměstnaných nám posloužila otázka číslo 23, uchazeči odpovídali, co je jejich hlavní životní prioritou. V době nezaměstnanosti je pro 47 (42%) uchazečů hlavní prioritou najít si zaměstnání. V poslední položce uchazeči odpovídali mírou souhlasu nebo nesouhlasu s danými výroky. Zde se uchazeči zamýšleli nad tím, jaký dopad má nezaměstnanost na ně nebo jejich rodinu.

Výsledky říkají následující. 31 (37%) respondentů bylo někdy nuceno nakupovat výrazně levnější potraviny. 34 (41%) z nich výrazně omezilo nákup oblečení. 33 (40%) méně navštěvovalo kulturní akce. 36 (44%) uchazečům o zaměstnání občas chyběly peníze na volnočasové aktivity. 44 (54%) respondentů si není vědomo, že by v důsledku ztráty zaměstnání nemělo dostatek financí na kroužky pro děti, stejně tak na obědy pro ně. 29 (35%) dotazovaných pociťuje mírný tlak okolí za účelem nalezení nové práce. 36 (44%) z nich se však s rolí nezaměstnaného odmítá smířit a 54 (66%) z nich by chtělo v této pozici setrvat co nejkratší dobu. 61 (74%) uchazečů o zaměstnání nebylo nuceno si z důvodu ztráty zaměstnání hledat jiné bydlení. 32 (39%) respondentů si není vědomo, že by nezaměstnanost přispěla k omezení jejich koníčků a 30 (36%) respondentů neuvádí, že by jejich nezaměstnanost ovlivňovala psychiku dětí či partnera/partnerky. 29 (35%) dotazovaných většinou nebývá z důvodu nezaměstnanosti podrážděných a 30 (36%) dotazovaných se v důsledku vzniklé situace necítí nikdy osamělých.

5.3 Doporučení pro praxi

S přihlédnutím ke zodpovězeným otázkám předkládaných dotazníků lze tvrdit, že lidé registrovaní na Úřadu práce České republiky po dobu delší než dva roky, mají stále zájem se do zaměstnání vrátit a odmítají se s rolí nezaměstnaného smířit. Hlavní životní prioritou nezaměstnaných zůstává snaha najít si novou práci a vrátit se do pracovního procesu. Na to poukazuje i činnost, která přecházela zařazením těchto lidí do evidence úřadu práce, v drtivé většině byli současní uchazeči o zaměstnání v pracovním poměru. Stále ještě tedy společnost zřejmě přihlíží k faktu, že jim pracovní poměr přináší více prospěchu nežli

úskalí. Zejména se dá hovořit o strážce finanční, stěžejně pak v situacích, kdy je třeba zabezpečit potřeby dětí, jejich vzdělání, koníčky a bezstarostný život. Přesto však pokud v rodině dochází k větším či menším konfliktům, týkají se stěžejně hospodaření s financemi. Překvapivými odpověďmi se pro mě staly ty, v nichž jsem se dozvěděla, že respondenti neměli potřebu pravdu o své nezaměstnanosti před nikým tajit, dokonce necítili závist a zášť vůči „šťastnějším“ z nich. Rovněž z dotazníkového šetření vyplynulo, že v České republice se příliš velké oblibě netěší bankovní či jiné půjčky. Zřejmě i v době největší krize jsou lidé schopni svou situaci zvládnout použitím železných rezerv, či se v případě nouze nehaní obrátit na příbuzné či přátele.

Samozřejmě se tato skutečnost nedá aplikovat na každého občana České republiky, vedeného na úřadu práce. Jistě ještě stále existuje řada takových, jejichž velikost mzdy jen mírně převyšuje státní podporu v nezaměstnanosti. V tomto ohledu se nedá příliš pozastavovat nad faktem, že lidem chybí motivace zaměstnání navštěvovat. Zde totiž spíše převažují jeho nevýhody nad klady. Ranní vstávání, méně volného času, sebemenší odpovědnost na dané pracovní pozici. A tuto situaci je třeba řešit. Dle mého názoru je třeba v prvním kroku provést nárůst minimální mzdy na takovou částku, která by byla v porovnání se státní podporou v nezaměstnanosti rapidně vyšší a nezaměstnané občany tak motivovala pobývat v evidenci úřadu práce pouze po dobu nezbytně nutnou k nalezení si práce jiné, odpovídající jejich vzdělání, schopnostem a možnostem. Od tohoto se mohou poté odvíjet kroky další, které však již nejsou v mojí kompetenci a nejsou ani předmětem řešení předkládané bakalářské práce.

ZÁVĚR

V rámci své bakalářské práce s názvem Dlouhodobá nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny jsem se zabývala několika otázkami: Zda a jaký dopad má dlouhodobá nezaměstnanost na chod rodiny? Musela rodina v době nezaměstnanosti jednoho či obou z rodičů omezit jakékoliv výdaje? Souvisela nezaměstnanost se změnou postoje k dětem či partnerce/partnerovi? Byla nucena se rodina zadlužit?

Ke správnému pochopení dané problematiky slouží teoretická část předkládané práce.

Ve třech hlavních kapitolách popisuje nezaměstnanost jako takovou. Poté se věnuje konkrétnímu správnímu úřadu, souvisejícímu s daným tématem, a to Úřadu práce České republiky. V poslední kapitole se zabývá skupinou, které se předkládaná situace týká především, rodinou.

Praktická část bakalářské práce představuje výzkumný problém a vytyčuje výzkumné cíle a otázky. Dále popisuje výzkumný soubor, seznamuje čtenáře s metodou sběru dat a s průběhem výzkumu. Poté se zde nacházejí odpovědi dotazovaných respondentů z dotazníkového šetření a jejich přehledné grafické vyhodnocení z oblasti popisu výzkumného souboru. Vlastní analýza dat je dále zpracovávána v kapitole výsledky výzkumu a interpretace dat. Všechny odpovědi jsou zde důkladně rozpracovány a vyzdvihují odpovědi s nejvyšší a nejnižší četností. Pomocí nich pak lze jednoznačně zodpovědět stěžejní otázky a naplnit tak dílčí cíle dané práce, jejichž prostřednictvím došlo k uskutečnění cíle hlavního.

Dlouhodobá nezaměstnanost se dle odpovědí tázaných respondentů týkala především žen ve věku mezi 40 a 54 lety, nezaměstnaných více než dva roky, které těsně před evidencí na úřadu práce byly v pracovním poměru, žijících v manželském svazku a jež dosáhly nejvýše středoškolského vzdělání.

Dlouhodobá nezaměstnanost tedy chod rodiny ovlivňuje, v drtivé většině případů negativně. Zejména docházelo k omezení výdajů pro vlastní potřeby, potřeb dětí se situace příliš nedotýkala. V tíživém období se postoj nezaměstnaného k dětem či partnerce/partnerovi nijak zvlášť nezměnil, tyto vztahy danou situací nebyly narušeny. Rodina v době finanční tísně nebyla nucena se zadlužit, dokázala problém vyřešit s pomocí nejbližších příbuzných či přátel.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] DURDISOVÁ, Jaroslava. *Sociální politika v ekonomické praxi: (vybrané problémy)*. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0850-8.
- [2] HOLMAN, Robert, 2010. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. 2. vydání. Nakladatelství C. H. Beck, s. r. o. ISBN 978-80-7179-861-3.
- [3] CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4
- [4] KODYMOVÁ, Pavla a Jana KOLÁČKOVÁ, 2005. *Sociální práce s nezaměstnanými*. In: MATOUŠEK, Oldřich, Jana KOLÁČKOVÁ a Pavla KODYMOVÁ, 2005. *Sociální práce v praxi. Specifika různých cílových skupin*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-002-X.
- [5] KOTÝNKOVÁ, Magdalena a Otakar NĚMEC. *Lidské zdroje na trhu práce: vývoj a tendence v souvislosti se vstupem České republiky do EU*. Praha: Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-48-7.
- [6] KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3.
- [7] KREBS, Vojtěch a kolektiv, 2005. *Sociální politika*. 3. přepracované vydání. Praha: Aspi. ISBN 80-7357-050-5.
- [8] KUCHAR, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. V Praze: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1383-3.
- [9] MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vyd. 3., upr. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. *Studijní texty (Sociologické nakladatelství)*. ISBN 80-86429-08-3.
- [10] MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.
- [11] MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0.
- [12] NOSKOVÁ, Štěpánka, Hana DOBEŠOVÁ, Ján ZAHURANČÍK a František DRAHÝ et. al., 2007. *Program Nová šance – Jak pracovat s nezaměstnanými, zkušenosti, metodika*. Brno: Motiv P, s. r. o. ISBN 978-80-239-9305-9.

- [13] ROLKOVÁ, Henrieta. *Sociálně patologické jevy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. Učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-662-0.
- [14] ŘÍČAN, Pavel, 1998. S Romy žít budeme – jde o to jak: dějiny, současná situace, kořeny problémů, naděje společné budoucnosti. Praha: Portál. ISBN 80-7178-250-5.
- [15] ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada, 2002. Psyché (Grada). ISBN 80-247-9006-8.
- [16] TAMÁŠOVÁ, Viola. *Teória a prax rodinnej edukácie: (z rodiny do života)*. Bratislava: Sapientia, 2007. ISBN 978-80-9691-783-9

Elektronické zdroje

- [17] Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2018. MPSV: *Rekvalifikace* [online]. MPSV, poslední aktualizace 1. 6. 2018, [cit. 11. 3. 2019].
Dostupné z <https://portal.mpsv.cz/sz/obcane/rekvalifikace>
- [18] Český statistický úřad, 2019. CZSO: Jak se měří nezaměstnanost? Co znamená zkratka VŠPS? [online]. CZSO, poslední aktualizace 21. 3. 2019, [cit. 22. 3. 2019].
Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/caste-dotazy?>

Legislativa

- [19] ČESKO, Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. In Sbírnka zákonů České republiky. 2004, částka 143. Dostupné také z: <https://zakonyprolidi.cz/cs/2004-435>
- [20] ČESKO, Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. In Sbírnka zákonů České republiky. 2006, částka 37.
Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108#_

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ILO	International Labour Organization
Atd.	A tak dále
Např.	Například
VŠPS	VŠPS Výběrové šetření pracovních sil
Tzv.	Takzvaně
Apod.	A podobně
ČR	Česká republika
Odst.	Odstavec
Písm.	Písmeno
Kol.	Kolektiv
Č.	Číslo
Sb.	Sbírky
ZP	Zdravotně postižený
Tzn	To znamená
ÚP	Úřad práce

SEZNAM OBRÁZKŮ

Graf 1 – Pohlaví.....	34
Graf 2 – Věk	35
Graf 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání	35
Graf 4 – Rodinný stav	36
Graf 5 – Současná nezaměstnanost.....	38
Graf 6 – Před zaevidováním	39
Graf 7 – Nárok na podporu v nezaměstnanosti.....	39
Graf 8 – omezení výdajů.....	40
Graf 9 – Změny v nakupování	41
Graf 10 – Pokles životní úrovně	41
Graf 11 – Půjčka	42
Graf 12 – Omezení společenských kontaktů	43
Graf 13 – Nepřátelství vůči zaměstnaným lidem.....	43
Graf 14 – Zatajili jste nezaměstnanost?	44
Graf 15 – Pomoc od přátel?	45
Graf 15 – Opora v nezaměstnanosti.....	45
Graf 17 – Změna volného času	46
Graf 18 – Trávení volného času.....	47
Graf 19 – Konflikty v rodině	47
Graf 20 – Vztah s dětmi	48
Graf 21 – Vztah rodiny k nezaměstnanému.....	49
Graf 22 – Vztah s partnerem/partnerkou	49
Graf 23 – Životní priorita.....	50
Graf 24 – Míra souhlasu/nesouhlasu	51

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

Příloha P II: Základní poučení uchazeče o zaměstnání

Příloha P III: Žádost o zprostředkování zaměstnání

Příloha P IV: Žádost o podporu v nezaměstnanosti

Příloha P V: Aktuální nezaměstnanost Jihomoravského kraje

Příloha P VI: Tisková zpráva

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážení respondenti,

tento dotazník doplňuje mou bakalářskou práci na téma Dlouhodobá nezaměstnanost a její dopad na chod rodiny. Analýzou výsledků tohoto dotazníku bych ráda zjistila, jaký má v dnešní době dopad dlouhodobá nezaměstnanost na vztahy v rodině. Ráda bych Vás proto poprosila o vyplnění mého dotazníku. Dotazník je zcela anonymní a poslouží pouze pro účely bakalářské práce.

Děkuji za spolupráci a za čas věnovaný tomuto dotazníku.

Markéta Kazimírová, studentka 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, obor Sociální pedagogika

Vyberte vždy jednu odpověď.

1. Vaše pohlaví

- a) Žena
- b) Muž

2. Váš věk

- a) 25 let a méně
- b) 26 – 39 let
- c) 40 – 54 let
- d) Nad 55 let

3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání je:

- a) ZŠ
- b) SOŠ
- c) SŠ
- d) VOŠ
- e) VŠ

4. Rodinný stav:

- a) Ženatý/vdaná
- b) V partnerském vztahu (bez společné domácnosti)
- c) V partnerském vztahu (se společnou domácností)
- d) Svobodná/ý

5. V současné době jste nezaměstnán/a:

- a) 6 – 12 měsíců

- b) 1 – 2 roky
- c) Déle než 2 roky

6. Před zaevidováním do evidence uchazečů o zaměstnání jste:

- a) Ukončil/a školní docházku
- b) Ukončil/a péči o dítě do 4 let nebo péči o osobu blízkou
- c) Byl/a v pracovním poměru
- d) Byl/a v pracovní neschopnosti
- e) Jiné (prosím uveďte)

7. Měli jste (popř. máte) v době evidence na ÚP nárok na podporu v nezaměstnanosti?

- a) Ano
- b) Ne

8. Museli jste v souvislosti s Vaší nezaměstnaností omezit výdaje pouze na nezbytné věci (jídlo, nájem)?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

9. Můžete říci, že u Vás nastal celkový pokles životní úrovně?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

10. Byli jste nuceni si vypůjčit peníze, a pokud ano, vznikla Vám z tohoto důvodu exekuce či jiný dluh?

- a) Ano, půjčil/a – bez exekuce (bez dluhů)
- b) Ano, půjčil/a – s exekucí (s dluhy)
- c) Ne

11. Máte pocit, že u Vás došlo k omezení společenských kontaktů?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

e) Nevím, nedovedu posoudit

12. Pociťujete nepřátelství vůči lidem, kteří jsou zaměstnáni?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

13. Snažili jste se před někým skutečnost o své nezaměstnanosti utajit?

- a) Pouze před přáteli
- b) Pouze před příbuznými
- c) Před všemi
- d) Ne, před nikým
- e) Před někým jiným (prosím uveďte)

14. Myslíte si, že se v případě potřeby (psychická, hmotná pomoc) můžete obrátit na přátele?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

15. Kdo Vám je největší oporou v době Vaší nezaměstnanosti?

- a) Partner/ka
- b) Rodina
- c) Děti
- d) Přátelé
- e) Nikdo
- f) Někdo jiný

16. Jak se v době Vaší nezaměstnanosti změnilo trávení Vašeho volného času?

- a) Omezil/a jsem volnočasové aktivity
- b) Zvýšil/a jsem volnočasové aktivity
- c) Nepozoruji žádnou změnu

17. Jak teď převážně trávíte volný čas?

- a) Zvyšuji si kvalifikaci
- b) Více se věnuji rodině a domácnosti
- c) Věnuji se svým koníčkům

- d) Pasivně (TV, PC)
- e) Hledám si zaměstnání
- f) Jiné (prosím, uveďte).....

18. Konflikty ve Vaší domácnosti se týkají nejčastěji:

- a) Hospodaření s financemi
- b) Výchovy dětí
- c) Chodu domácnosti (nákup, úklid)
- d) V naší rodině nejsou konflikty
- e) Jiné (prosím, uveďte).....

19. Došlo k nějakým změnám v nakupování (potravin, oblečení, vybavení do domácnosti, dárky, cokoli jiného, co Vás napadne) v souvislosti s Vaší nezaměstnaností?

- a) Ano, museli jsme výrazně omezit výdaje
- b) Ano, došlo k mírnému omezení výdajů
- c) Ne, nedošlo ke změně

20. Můj vztah k dětem hodnotím:

- a) Stále stejný jako v době stálého zaměstnání
- b) Náš vztah se zhoršil
- c) Náš vztah je nyní lepší
- d) Nemám děti

21. Pociťujete, že se vztah členů Vaší rodiny k Vám v důsledku ztráty zaměstnání změnil?

- a) Změnil se k horšímu
- b) Změnil se k lepšímu
- c) Žádnou změnu nepozoruji
- d) Nemohu posoudit

22. Můj současný vztah s partnerem/partnerkou je:

- a) Bezproblémový a stabilní
- b) Vyznačuje se četnými konflikty
- c) Nemám partnera/partnerku
- d) Jiný (prosím, uveďte).....

23. Co je pro Vás v současné době hlavní životní prioritou?

- a) Najít si zaměstnání
- b) Péče o domácnost
- c) Zdraví
- d) Jiné (prosím, uveďte)

24. Vyjádřete míru souhlasu/nesouhlasu s následujícími výroky:

- 1 – naprosto souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – nevím
- 4 – spíše nesouhlasím
- 5 – naprosto nesouhlasím

	Naprostou souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Naprostou nesouhlasím
Nakupuji výrazně levnější potraviny, než když jsem byl/a zaměstnán/a.	1	2	3	4	5
Omezil/a jsem výrazně nákup oblečení.	1	2	3	4	5
Omezil/a jsem výrazně kulturní akce.	1	2	3	4	5
Chybí mi peníze na mé volnočasové aktivity.	1	2	3	4	5
V rodině nemáme dostatek financí na kroužky pro děti.	1	2	3	4	5
V rodině nemáme dostatek financí na obědy pro děti.	1	2	3	4	5
Pociťuji tlak rodiny, abych si našel/našla práci.	1	2	3	4	5
S rolí nezaměstnaného jsem smířen/a.	1	2	3	4	5
V pozici nezaměstnaného chci zůstat co nejdéle.	1	2	3	4	5
Nezaměstnanost mne donutila najít si levnější bydlení.	1	2	3	4	5
Byl/a jsem nucen/a vzdát se svých koníčků z důsledku ztráty zaměstnání.	1	2	3	4	5
Moje nezaměstnanost negativně ovlivňuje psychiku partnera/děti.	1	2	3	4	5
V důsledku nezaměstnanosti jsem více podrážděn/a.	1	2	3	4	5
Připadám si opuštěný/á a osamělý/á.	1	2	3	4	5

PŘÍLOHA P II: ZÁKLADNÍ POUČENÍ UCHAZEČE O ZAMĚSTNÁNÍ

ÚŘAD PRÁCE ČR - ZAM

Základní poučení uchazeče o zaměstnání

Práva a povinnosti uchazeče o zaměstnání stanoví zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

I. Zprostředkování zaměstnání krajskými pobočkami Úřadu práce ČR (dále jen „krajská pobočka ÚP“)

Právním na zaměstnání je právo fyzické osoby, která chce a může pracovat a o práci se uchází, na zaměstnání v pracovněprávním vztahu, na zprostředkování zaměstnání a na poskytnutí dalších služeb za podmínek stanovených zákonem. Při uplatňování práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání je zákonem zajištěno rovné zacházení a zakázána jakákoliv diskriminace. Zprostředkování zaměstnání krajskou pobočkou ÚP je bezplatné.

- Uchazeč o zaměstnání má právo**
 - na zprostředkování zaměstnání, tj. na vyhledání vhodného zaměstnání, poradenství a na informace o možnostech zaměstnání a o volných pracovních místech,
 - na zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání, pokud ji z vážných důvodů potřebuje,
 - na pracovní rehabilitaci, je-li osobou se zdravotním postižením,
 - na podporu v nezaměstnanosti při splnění zákonem stanovených podmínek.
- Vhodným zaměstnáním je zaměstnání,**
 - kteřé zakládá povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
 - jehož délka pracovní doby činí nejméně 80 % stanovené týdenní pracovní doby,
 - kteřé je sjednáno na dobu neurčitou, nebo na dobu určitou delší než 3 měsíce a
 - kteřé odpovídá zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání a pokud možno jeho kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti zaměstnání.

e) které je vykonáváno v rámci veřejně prospěšných prací, pokud odpovídá zdravotní způsobilosti UoZ a délka jeho pracovní doby činí nejvýše polovinu délky stanovené týdenní pracovní doby.

Pro uchazeče o zaměstnání (dále též „UoZ“), který je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání (dále jen „evidence UoZ“) po dobu delší než 1 rok, je vhodným zaměstnáním i takové zaměstnání, které splňuje podmínky stanovené v písm. a), b) a d), nebo splňuje podmínky stanovené v písm. a), c) a d) a délka jeho pracovní doby činí nejméně 50 % stanovené týdenní pracovní doby.
- Zprostředkování zaměstnání provádí kontaktní pracoviště krajské pobočky ÚP (dále též „kontaktní pracoviště KP“). Ke zvýšení možnosti uplatnění na trhu práce s UoZ vypracovává individuální akční plán (IAP).** Obsahem IAP je zejména stanovení postupu a časového harmonogramu plnění jednotlivých opatření ke zvýšení možnosti uplatnění UoZ na trhu práce. Při určování obsahu IAP se vychází z dosažené kvalifikace, zdravotního stavu, možnosti a schopnosti UoZ. IAP se vypracuje vždy, pokud je UoZ veden v evidenci UoZ nepřetržitě déle než 5 měsíců, nebo pokud o vypracování IAP požádá.
- O zprostředkování vhodného zaměstnání může fyzická osoba požádat na kontaktních pracovištích krajské pobočky ÚP, v jejímž územním obvodu má bydliště, a to pouze na jednom z těchto kontaktních pracovišť. Žádost musí být podána osobně.** Bydlištěm státního občana ČR je adresa místa trvalého pobytu na území ČR. Bydlištěm cizince, který je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem anebo rodinným příslušníkem občana ČR, adresa trvalého nebo přechodného pobytu na území ČR, a pokud takový pobyt nemá, adresa místa, kde se na území ČR obvykle zdržuje. Bydlištěm cizince, který není občanem Evropské unie ani jeho rodinným příslušníkem ani rodinným příslušníkem občana ČR, adresa místa trvalého pobytu na území ČR; je-li držitelem modré karty, adresa uvedená jako místo pobytu v agendovém informačním systému cizinců.
- Uchazeč o zaměstnání je povinen plnit povinnosti UoZ na kontaktním pracovišti KP, které požádal o zprostředkování zaměstnání, popř. na určeném kontaktním místě veřejné správy.** V průběhu vedení v evidenci UoZ může požádat o změnu kontaktního pracoviště v územním obvodu krajské pobočky ÚP. Rovněž může požádat, aby mu bylo zaměstnání zprostředkováno kontaktním pracovištěm KP, v jejímž územním obvodu se z vážných důvodů skutečně zdržuje. Pokud UoZ nejpozději do 8 kalendářních dnů osobně nebo písemně oznámí změnu bydliště mimo území krajské pobočky ÚP, jeho evidence bude po dohodě s ním převedena na kontaktní pracoviště KP příslušné podle jeho nového bydliště.
- Fyzická osoba se zařadí do evidence UoZ dnem, kdy osobně podá písemnou žádost o zprostředkování zaměstnání. Požádá-li o zprostředkování zaměstnání nejpozději do 3 pracovních dnů po skončení zaměstnání nebo jiných činností, které jsou uvedeny v bodě I/7, nebo činností, které jsou považovány za náhradní doby zaměstnání (bod II/4), zařadí se do evidence UoZ ode dne následujícího po skončení zaměstnání nebo těchto činností.**
- Uchazečem o zaměstnání může být fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která není**
 - v pracovněprávním vztahu nebo ve služebním poměru, s výjimkou tzv. nekolidujících zaměstnání. Za nekolidující zaměstnání se považuje činnost na základě pracovního nebo služebního poměru, pokud měsíční výdělek nepřesáhne polovinu minimální mzdy, nebo činnost na základě dohody o pracovní činnosti, pokud měsíční odměna nebo odměna připadající na jeden měsíc za období, za které přísluší, nepřesáhne polovinu minimální mzdy. Výkon nekolidujícího zaměstnání nesmí UoZ bránit v poskytování součinnosti při zprostředkování zaměstnání a v přijetí nabídky vhodného zaměstnání,
 - osobou samostatně výdělečně činnou podle § 9 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění,
 - společníkem společnosti s ručením omezeným, jednatelem společnosti s ručením omezeným, komanditistou komanditní společnosti, ředitelem obecně prospěšné společnosti, vedoucím organizační složky zahraniční právnické osoby, členem představenstva nebo správní rady nebo statutárním ředitelem akciové společnosti, členem dozorčí rady obchodní společnosti nebo členem družstva, který mimo pracovněprávní vztah vykonává práci pro společnost (družstvo), za kterou je odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) v nekolidujícím zaměstnání přesáhne polovinu minimální mzdy,
 - fyzickou osobou pověřenou obchodním vedením, která tuto činnost vykonává za odměnu mimo pracovněprávní vztah a její měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) v nekolidujícím zaměstnání přesáhne polovinu minimální mzdy,
 - nuceným správcem nebo správcem podle zvláštního právního předpisu, prokuristou nebo likvidátorem, a to v době, kdy tuto činnost vykonává,
 - členem zastupitelstva územního samosprávného celku, který je odměňován jako uvolněný člen zastupitelstva územního samosprávného celku,
 - pěstounem, kterému je vyplácena odměna pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. c) a d) zákona o sociálně-právní ochraně dětí (20 nebo 24 tisíc Kč měsíčně).

- h) soudcem, poslancem nebo senátorem Parlamentu, poslancem Evropského parlamentu, prezidentem, viceprezidentem nebo členem Nejvyššího kontrolního úřadu, veřejným ochráncem práv nebo zástupcem veřejného ochránce práv, členem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, členem Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členem Rady Energetického regulačního úřadu nebo členem Rady Českého telekomunikačního úřadu, finančním arbitrem nebo zástupcem finančního arbitra, předsedou nebo místopředsedou Rady Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství,
- i) **výdělečně činná v cizině,**
- j) **studentem denního studia na střední škole, konzervatoři, vyšší odborné škole, jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky a prezenčního studia na vysoké škole (soustavná příprava na budoucí povolání), s výjimkou studenta, který v posledních 2 letech před zařazením do evidence UoZ získal zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců.**
- 8. Uchazečem o zaměstnání se nemůže stát fyzická osoba v době, po kterou**
- je uznána dočasně neschopnou práce,
 - vykonává trest odnětí svobody, vykonává ochranné opatření zabezpečovací detence nebo je ve vazbě,
 - pobírá peněžitou pomoc v mateřství v době před porodem nebo je 6 týdnů po porodu,
 - je plně invalidní ve třetím stupni, s výjimkou fyzické osoby, která je invalidní ve třetím stupni a je schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek,
 - není způsobilá být účastníkem právních vztahů podle zákona, tj. nemá způsobilost být zaměstnancem.
- Překážkou pro zařazení a vedení v evidenci UoZ je**
- neposkytnutí identifikačních údajů a neposkytnutí nebo zrušení souhlasu se zpracováním osobních údajů,
 - pokud fyzická osoba bez vážného důvodu ukončí sama nebo na základě dohody se zaměstnavatelem vhodné zaměstnání zprostředkované krajskou pobočkou ÚP, nebo zaměstnavatel s ní ukončí toto zaměstnání z důvodu porušení povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jí vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem. Do evidence UoZ může být zařazena po uplynutí 6 měsíců ode dne sjednání jako den nástupu do zprostředkovaného zaměstnání.
- 9. Skutečnosti rozhodné pro zařazení nebo vedení v evidenci UoZ (bod I/7 a I/8) osvědčuje UoZ kontaktnímu pracovišti KP; změny těchto skutečností je povinen osobně nebo písemně oznámit nejpozději ve lhůtě do 8 kalendářních dnů.**
- 10. Uchazeč o zaměstnání je povinen**
- poskytovat kontaktnímu pracovišti KP potřebnou součinnost při zprostředkování zaměstnání a řídit se jeho pokyny, zejména**
 - projednat doporučené zaměstnání ve lhůtě stanovené kontaktním pracovištěm KP,
 - dostavit se na kontaktní pracoviště KP ve stanoveném termínu,
 - sdělit kontaktnímu pracovišti KP, zda je osobou se zdravotním postižením, a dále údaje o svých zdravotních omezeních v rozsahu potřebném pro vyhledávání vhodného zaměstnání, rekvalifikaci a pro stanovení vhodné formy pracovní rehabilitace,
 - podrobit se v zákonem stanovených případech na žádost kontaktního pracoviště KP lékařskému nebo psychologickému vyšetření,
 - poskytnout součinnost při vypracování IAP, jeho aktualizaci a vyhodnocování, a to v termínech stanovených kontaktním pracovištěm KP, a plnit podmínky v něm stanovené,
 - dodržovat režim dočasné neschopnosti UoZ plnit povinnosti UoZ z důvodu nemoci nebo úrazu (zdržovat se v místě pobytu uvedeném v potvrzení o dočasné neschopnosti UoZ, dodržovat rozsah a dobu povolených vycházek),
 - oznámit kontaktnímu pracovišti KP osobně nebo písemně ve lhůtě nejpozději do 8 kalendářních dnů**
 - změny skutečností rozhodných pro zařazení nebo vedení v evidenci UoZ uvedené v bodě I/7 a I/8,
 - důvody, pro které se nedostavil na kontaktní pracoviště KP ve stanoveném termínu,
 - další skutečnosti, které mají vliv na zařazení a vedení v evidenci UoZ,
 - oznámit kontaktnímu pracovišti KP výkon nekolidujícího zaměstnání (bod I/7a) bez ohledu na výši měsíčního výdělku nebo odměny při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání nebo nejpozději v den nástupu k výkonu této činnosti. Ve lhůtě stanovené kontaktním pracovištěm KP je povinen dokládat výši měsíčního výdělku nebo odměny,**
 - oznámit kontaktnímu pracovišti KP důvody, pro které dočasně není schopen plnit povinnosti UoZ, nejpozději v den, kdy mu bylo vydáno potvrzení o dočasné neschopnosti UoZ plnit povinnosti UoZ z důvodu nemoci nebo úrazu nebo v den uskutečnění ošetření/vyšetření,**
 - doložit kontaktnímu pracovišti KP nejpozději do 8 kalendářních dnů ode dne vydání potvrzení o dočasné neschopnosti UoZ plnit povinnosti UoZ z důvodu nemoci nebo úrazu nebo potvrzení o ošetření/vyšetření ve zdravotnickém zařízení tyto důvody příslušným potvrzením.**
- 11. Krajská pobočka ÚP ukončí uchazeči o zaměstnání vedení v evidenci UoZ**
- dnem, kdy nastala některá ze skutečností bránících zařazení nebo vedení v evidenci UoZ, které jsou uvedeny v bodě I/7 a I/8 (s výjimkou uznání dočasné pracovní neschopnosti, pobírání peněžitých pomoci v mateřství v době před porodem a doby 6 týdnů po porodu), pokud UoZ osobně nebo písemně oznámí tuto skutečnost kontaktnímu pracovišti KP ve lhůtě nejpozději do 8 kalendářních dnů,
 - dnem doručení písemné žádosti UoZ o ukončení evidence UoZ, pokud není dán některý z důvodů pro vyřazení z evidence UoZ,
 - a dále dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody; dnem nástupu výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence; dnem následujícím po dni úmrtí UoZ nebo po prohlášení UoZ za mrtvého; dnem následujícím po uplynutí 6 měsíců ode dne vzetí UoZ do vazby; dnem zařazení do evidence UoZ, pokud bylo dodatečně zjištěno, že UoZ nebyl způsobilý být účastníkem právních vztahů podle zákona nebo dnem pozbytí této způsobilosti.
- 12. Krajská pobočka ÚP vyřadí uchazeče o zaměstnání z evidence UoZ, jestliže**
- nastala některá ze skutečností bránících zařazení nebo vedení v evidenci UoZ a uchazeč o zaměstnání nespíná oznamovací povinnost nejpozději do 8 kalendářních dnů,
 - UoZ bez vážných důvodů kontaktnímu pracovišti KP
 - neoznámí výkon nekolidujícího zaměstnání (bod I/7a a I/10c) při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání nebo nejpozději v den nástupu k výkonu této činnosti,
 - neoznámí osobně nebo písemně ve lhůtě nejpozději do 8 kalendářních dnů důvody, pro které se nedostavil na kontaktní pracoviště KP ve stanoveném termínu,
 - neoznámí osobně nebo písemně ve lhůtě nejpozději do 8 kalendářních dnů další skutečnosti, které mají vliv na zařazení a vedení v evidenci UoZ,
 - neoznámí důvody, pro které dočasně není schopen plnit povinnosti UoZ, nejpozději v den, kdy mu bylo vydáno potvrzení o dočasné neschopnosti UoZ plnit povinnosti UoZ z důvodu nemoci nebo úrazu nebo v den uskutečnění ošetření/vyšetření,
 - nedoloží příslušné potvrzení nejpozději do 8 kalendářních dnů ode dne vydání potvrzení o dočasné neschopnosti UoZ plnit povinnosti UoZ z důvodu nemoci nebo úrazu nebo potvrzení o ošetření/vyšetření UoZ ve zdravotnickém zařízení,
 - není podle lékařského posudku schopen plnit povinnost součinnosti s kontaktním pracovištěm KP při zprostředkování zaměstnání,
 - zrušil svůj souhlas se zpracováním osobních údajů, nebo
 - vykonává nelegální práci.
- 13. Krajská pobočka ÚP rovněž vyřadí uchazeče o zaměstnání z evidence UoZ, jestliže bez vážného důvodu**
- odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání,
 - odmítne nastoupit na dohodnutou rekvalifikaci,
 - neplní povinnosti v rekvalifikačním kurzu (neúčastní se rekvalifikačního kurzu ve stanoveném rozsahu teoretické a praktické přípravy, neplní studijní a výcvikové povinnosti stanovené vzdělávacím zařízením, které provádí rekvalifikaci, nebo se nepodrobí závěrečnému ověření získaných znalostí a dovedností),
 - odmítne nabídku rekvalifikace, je-li veden v evidenci UoZ nepřetržitě déle než 5 měsíců,

- e) neposkytne součinnost při vypracování, aktualizaci a vyhodnocení IAP nebo neplní podmínky v něm stanovené,
 - f) odmítne se podrobit vyšetření svého zdravotního stavu nebo psychologickému vyšetření, anebo
 - g) má součinnost s krajskou pobočkou ÚP.
- 14. Za maření součinnosti s krajskou pobočkou ÚP se považuje, jestliže UoZ bez vážného důvodu**
- a) neplní povinnosti vůči kontaktnímu pracovišti KP, ačkoliv je podle lékařského posudku schopen tyto povinnosti plnit,
 - b) neprojedná doporučené zaměstnání ve lhůtě stanovené kontaktním pracovištěm KP,
 - c) nedostaví se na kontaktní pracoviště KP ve stanoveném termínu,
 - d) nesdělí kontaktnímu pracovišti KP údaje o svých zdravotních omezeních v potřebném rozsahu a zda je osobou se zdravotním postižením,
 - e) nedodrží režim dočasné neschopnosti UoZ plnit povinnosti UoZ z důvodu nemoci nebo úrazu (bod I/10a), anebo
 - f) jiným jednáním zmaří zprostředkování zaměstnání nebo nástup do zaměstnání.
- 15. Vážnými důvody jsou důvody spočívající v**
- nezbytné osobní péči o dítě ve věku do 4 let,
 - nezbytné osobní péči o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s UoZ trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou,
 - docházce dítěte do předškolního zařízení a povinné školní docházce dítěte,
 - místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého manžela nebo registrovaného partnera,
 - zdravotních důvodech, které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání nebo plnit povinnost součinnosti s kontaktním pracovištěm KP při zprostředkování zaměstnání,
 - jiných vážných osobních důvodech, např. etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele,
 - okamžitým zrušením pracovního poměru zaměstnancem podle § 56 zákoníku práce.
- 16. Uchazeč o zaměstnání, který byl vyřazen z evidence UoZ**
- z důvodu uvedeném v bodě I/12 písm. a), b) a d), může být na základě nové písemné žádosti do evidence UoZ znovu zařazen **nejdříve po uplynutí 3 měsíců** ode dne vyřazení z evidence UoZ,
 - požádal kontaktní pracoviště KP, u kterého je veden v evidenci UoZ, o poskytnutí PvN a může být na základě nové písemné žádosti do evidence UoZ znovu zařazen **nejdříve po uplynutí 6 měsíců** ode dne vyřazení z evidence UoZ.

II. Podpora v nezaměstnanosti

- 1. Nárok na podporu v nezaměstnanosti (dále jen „PvN“) má uchazeč o zaměstnání, který**
- a) získal v rozhodném období zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců (dále jen „předchozí zaměstnání“) - tuto podmínku lze splnit i započtením náhradní doby zaměstnání,
 - b) požádal kontaktní pracoviště KP, u kterého je veden v evidenci UoZ, o poskytnutí PvN a
 - c) ke dni, k němuž má být Pvn přiznána, není požívatelem starobního důchodu (včetně předčasného starobního důchodu).
- Uchazeč o zaměstnání, kterému v rozhodném období uplynula celá podpůrčí doba, má nárok na Pvn, pokud po uplynutí této podpůrčí doby získal zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 6 měsíců.** Tato doba se nevyžaduje v případech, kdy UoZ skončil zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost ze zdravotních důvodů, nebo skončil zaměstnání z důvodu organizačních změn u zaměstnavatele, nebo proto, že zaměstnavatel porušil podstatnou povinnost vyplývající z právních předpisů, kolektivní smlouvy nebo sjednaných pracovních podmínek. Současně musí být splněna podmínka celkové doby předchozího zaměstnání.
- Do předchozího zaměstnání a doby 6 měsíců se nezapočítává doba důchodového pojištění získaná zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností v době vedení v evidenci UoZ a krátkodobým zaměstnáním (zaměstnání zprostředkované úřadem práce nejdéle na dobu 3 měsíců, které není pro UoZ vhodným zaměstnáním).
- 2. Nárok na Pvn nemá ten uchazeč o zaměstnání,**
- se kterým byl v době posledních 6 měsíců před zařazením do evidence UoZ zaměstnavatelem skončen pracovní vztah z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem; to platí i v případě skončení jiného pracovního vztahu z obdobného důvodu,
 - se kterým byl v době posledních 6 měsíců před zařazením do evidence UoZ zaměstnavatelem skončen pracovní vztah z důvodu porušení stanoveného režimu dočasné práce neschopného zvlášť hrubým způsobem,
 - kterému vznikl nárok na výsluhový příspěvek, a tento příspěvek je vyšší než Pvn, která by mu náležela; je-li výsluhový příspěvek nižší než Pvn, která by mu náležela, náleží Pvn ve výši odpovídající rozdílu mezi Pvn a výsluhovým příspěvkem,
 - který ke dni, k němuž má být Pvn přiznána, je v právním vztahu vzniklém k výkonu nekolidujícího zaměstnání (bod I/7a),
 - který ke dni, k němuž má být Pvn přiznána, je v postavení některé z osob uvedených v bodě I/7 písm. c) a d), k výši příjmu nebo odměny se nepřihlíží, to neplatí pro člena bytového družstva, který vykonává práci nebo činnost pro bytové družstvo mimo pracovní vztah nebo je pověřen obchodním vedením bytového družstva.
- 3. Rozhodným obdobím pro splnění podmínek nároku na Pvn jsou 2 roky před zařazením do evidence UoZ.** Jinou výdělečnou činností se rozumí samostatná výdělečná činnost a jiná výdělečná činnost, která je dobou důchodového pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 4. Za náhradní dobu zaměstnání se považuje doba**
- a) přípravy osoby se zdravotním postižením k práci,
 - b) pobírání plného invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně,
 - c) osobní péče o dítě ve věku do 4 let,
 - d) osobní péče o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s UoZ trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou,
 - e) výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby na základě smlouvy dobrovolníka s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra, nebo výkonu veřejné služby na základě smlouvy o výkonu veřejné služby, pokud rozsah vykonané služby překračuje v průměru alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu,
 - f) osobní péče o fyzickou osobu mladší 10 let, která se podle zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost),
 - g) trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala její účast na nemocenském pojištění podle zákona o nemocenském pojištění, pokud si tato osoba nepřivodila dočasnou pracovní neschopnost úmyslně a pokud tato dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa vznikla v době této činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zákona o nemocenském pojištění.
- 5. Uchazeči o zaměstnání, který splnil podmínky nároku na Pvn, náleží Pvn ode dne podání písemné žádosti o Pvn nebo ode dne zařazení do evidence UoZ, pokud o Pvn požádá nejpozději do 3 pracovních dnů po skončení zaměstnání nebo jiných činností uvedených v bodě I/7 nebo činností, které se považují za náhradní doby zaměstnání (bod II/4).**

6. Doba poskytování Pvn (podpůrčí doba) činí u uchazeče o zaměstnání

- a) do 50 let věku 5 měsíců,
- b) nad 50 let a do 55 let věku 8 měsíců,
- c) nad 55 let věku 11 měsíců.

Pro délku podpůrčí doby je rozhodující věk UoZ dosažený ke dni podání žádosti o Pvn.

7. Výše Pvn činí

- v prvních dvou měsících podpůrčí doby **65 %**, další dva měsíce podpůrčí doby **50 %** a po zbývající podpůrčí dobu **45 %** průměrného měsíčního čistého výdělku, který byl u UoZ zjištěn v posledním ukončeném zaměstnání v rozhodném období, nebo z posledního vyměřovacího základu v rozhodném období přepočteného na 1 kalendářní měsíc, vykonával-li UoZ naposledy samostatnou výdělečnou činnost.
- 45% po celou podpůrčí dobu, pokud UoZ před zařazením do evidence UoZ bez vážného důvodu ukončil poslední zaměstnání sám nebo dohodou se zaměstnavatelem (nevztahuje se na ukončení samostatné výdělečné činnosti a na ukončení více zaměstnání ve stejný den, z nichž alespoň jedno bylo ukončeno z vážných důvodů).
- v případě, že UoZ splnil podmínku doby předchozího zaměstnání započtením náhradní doby, a tato doba byla v rozhodném období dobou poslední, nebo pokud UoZ bez svého zavinění nemůže osvědčit výši průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího základu, anebo nelze-li u UoZ stanovit průměrný měsíční čistý výdělek nebo vyměřovací základ, činí Pvn po dobu prvních 2 měsíců **0,15násobek**, další 2 měsíce **0,12násobek**, a po zbývající podpůrčí dobu **0,11násobek průměrné mzdy v národním hospodářství** za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházející kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o Pvn.
- maximální výše Pvn činí **0,58násobek** průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházející kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o Pvn.

8. Pvn je splatná po nabytí právní moci rozhodnutí o jejím přiznání pozadu za měsíční období, a to nejpozději v následujícím kalendářním měsíci.

9. Pvn se neposkytuje po dobu poskytování starobního důchodu, dávek nemocenského pojištění (nemocenské, peněžité pomoci v mateřství, ošetrovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), s výjimkou dávek nemocenského pojištění, které jsou UoZ poskytovány z účasti na nemocenském pojištění z titulu výkonu krátkodobého zaměstnání, podpory při rekvalifikaci, trvání právního vztahu vzniklého k výkonu nekolidujícího zaměstnání (bod I/7a), po dobu vazby a dále po dobu, po kterou je v postavení některé z osob uvedených v bodě I/7 písm. c) a d), k výši příjmu nebo odměny se nepřihlíží, to neplatí pro člena bytového družstva, který vykonává práci nebo činnost pro bytové družstvo mimo pracovníprávní vztah nebo je pověřen obchodním vedením bytového družstva.

Pvn se rovněž neposkytuje po dobu, za kterou bylo z posledního zaměstnání vyplaceno odstupné, odbytné nebo odchodné (dále jen „odstupné“), nebo za kterou byla poskytnuta kompenzace. Kompenzaci poskytuje krajská pobočka ÚP uchazeči o zaměstnání, kterému vznikl nárok na Pvn, ale nebylo mu ve stanoveném termínu vyplaceno odstupné. Doba posunutí začátku výplaty Pvn se u odstupného určí podle počtu násobků průměrného měsíčního výdělku (služebního příjmu), ze kterých byla odvozena minimální výše odstupného. K případnému navýšení vyplývajícímu z kolektivní smlouvy nebo z vnitřního předpisu se nepřihlíží. Kompenzace se poskytuje za dobu od zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání do uplynutí doby, po kterou náleží zákonně odstupné. Výše kompenzace činí 65 % průměrného měsíčního čistého výdělku nebo 15% průměrné mzdy v národním hospodářství, nemůže-li UoZ průměrný výdělek doložit. Výplata kompenzace se provádí jednorázově.

10. Uchazeč o zaměstnání, kterému v rozhodném období neuplynula celá podpůrčí doba a poté získal zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 3 měsíců, má nárok na Pvn po celou podpůrčí dobu. Jestliže získal dobu důchodového pojištění kratší než 3 měsíce, má nárok na Pvn jen po zbývající část podpůrčí doby. Výše Pvn se stanoví z průměrného měsíčního čistého výdělku, který byl u UoZ zjištěn v posledním ukončeném zaměstnání nebo z posledního vyměřovacího základu v rozhodném období.

11. Nárok na Pvn zaniká uplynutím podpůrčí doby, ukončením vedení v evidenci UoZ, nebo vyřazením z evidence UoZ.

12. Skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování Pvn uvedené v bodě II/1, 2, 4, 7, 9 a 10 je UoZ povinen doložit, a to např. evidenčním listem důchodového pojištění, potvrzením o zaměstnání, potvrzením zaměstnavatele o výši průměrného výdělku a dalších skutečnostech rozhodných pro posouzení nároku na Pvn, dokladem o výkonu jiné výdělečné činnosti, u osoby samostatně výdělečně činné potvrzením o získané době důchodového pojištění a o posledním vyměřovacím základu, v případě zaměstnání v členském státě Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru (Island, Lichtenštejnsko, Norsko) nebo ve Švýcarsku (dále jen „EU“) formulářem E301 nebo přenositelným dokumentem U1. **Změny těchto skutečností je povinen písemně oznámit kontaktnímu pracovišti KP nejpozději do 8 kalendářních dnů.** Při podání žádosti o Pvn je UoZ povinen kontaktnímu pracovišti KP písemně oznámit, zda je v právním vztahu vzniklém k výkonu nekolidujícího zaměstnání (bod I/7a) nebo zda je v postavení některé z osob uvedených v bodě I/7 písm. c) a d), k výši příjmu nebo odměny se nepřihlíží, to neplatí pro člena bytového družstva, který vykonává práci nebo činnost pro bytové družstvo mimo pracovníprávní vztah nebo je pověřen obchodním vedením bytového družstva. Jestliže v průběhu poskytování Pvn dojde ke vzniku právního vztahu vzniklého k výkonu nekolidujícího zaměstnání nebo k postavení některé z osob uvedených v bodě I/7 písm. c) a d), k výši příjmu nebo odměny se nepřihlíží, je UoZ povinen tyto skutečnosti písemně oznámit kontaktnímu pracovišti KP nejpozději v den jejich vzniku.

13. Uchazeč o zaměstnání, který se rozhodl odejít do jiného členského státu EU s cílem hledat zaměstnání, si může zachovat nárok na Pvn za podmínek stanovených v Nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 a Rady (ES) č. 1408/1971 (koordináční nařízení).

14. Uchazeč o zaměstnání je povinen vrátit Pvn nebo její část

- bylo-li příslušným orgánem rozhodnuto, že skončení jeho pracovníprávního vztahu je neplatné a tento vztah trvá i nadále, popř., že výkon jiných výdělečných činností bránících zařazení do evidence UoZ neskončil,
- bylo-li kontaktním pracovištěm KP dodatečně zjištěno, že mu byl přiznán starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nejde-li o osobu schopnou výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek nebo mu byly poskytovány dávky nemocenského pojištění, s výjimkou dávek nemocenského pojištění, které jsou UoZ poskytovány z účasti na nemocenském pojištění z titulu výkonu nekolidujícího zaměstnání nebo krátkodobého zaměstnání,
- pokud mu jeho zaviněním byla Pvn přiznána a poskytována neprávem nebo ve vyšší částce, než skutečně náležela, zejména proto, že zamířel nebo nesprávně uvedl některou rozhodnou skutečnost nebo nesplnil svou oznamovací povinnost.

15. Zjistí-li se dodatečně, že Pvn byla UoZ neprávem odepřena nebo přiznána anebo poskytována v nižší částce, než v jaké náležela, anebo přiznána od pozdějšího dne, než od kterého náležela, dodatečně se přizná nebo zvýší a doplatí. Obdobně se postupuje, bylo-li příslušným orgánem rozhodnuto, že skončení pracovníprávního vztahu nebo jiného pracovního vztahu je neplatné. Nárok na dodatečné poskytnutí Pvn nebo jednotlivých splátek zaniká uplynutím 5 let ode dne, od kterého náležela nebo splátky měly být poskytnuty.

16. Krajská pobočka ÚP ve věci nezařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a poskytnutí kompenzace rozhoduje ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Formuláře žádosti, potvrzení a ostatních dokladů naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti Úřadu práce ČR. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

Platnost tiskopisu od 1.10.2017.

17 10 01 890

PŘÍLOHA P III: ŽÁDOST O ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ

 ÚŘAD PRÁCE ČR ZAM UCHAZEČ – EVIDENCE	Záznam o dni podání žádosti:
	OSÚ S 15

Žádost o zprostředkování zaměstnání

§ 26 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“)

A. Žadatel:

Příjmení:	Jméno ¹⁾ :	Rodné číslo v ČR ²⁾ :
Rodné příjmení ³⁾ :	Titul před:	za:
Místo narození ⁴⁾ :	Státní občanství:	
Bydliště ⁵⁾ :	Obec:	Část obce:
	Ulice:	Č. p. ⁶⁾ : Č. orient.: PSČ:
Adresa pro doručování v ČR ⁷⁾ :	Obec:	Část obce:
	Ulice:	Č. p. ⁶⁾ : Č. orient.: PSČ:
Telefon:	E-mail:	

B. Naposledy jsem byl(a) veden(a) v evidenci uchazečů o zaměstnání:

Úřad práce: Stát:

C. Poslední ukončená činnost před podáním této žádosti:

☐ zaměstnání	☐ samostatná výdělečná činnost	☐ jiná výdělečná činnost	☐ náhradní doba zaměstnání ⁸⁾	☐ jiná činnost
Název profese:				
Název zaměstnavatele nebo druh činnosti:			Datum skončení:	
V době 3 pracovních dnů před podáním této žádosti jsem byl(a) v pracovní neschopnosti:			☐ ano	☐ ne

- 1) Uveďte všechna jména osoby.
- 2) Cizinci, pokud nemají v ČR přiděleno rodné číslo, uvedou v kolonce **Rodné číslo v ČR** datum narození ve tvaru den, měsíc, rok a pohlaví ve tvaru: M nebo Ž (muž nebo žena).
- 3) Kolonku **Rodné příjmení** vyplňte pouze v případě, že se liší od příjmení.
- 4) Vyplňte, nebylo-li Vám přiděleno rodné číslo.
- 5) Za bydliště se považuje:
 - u státního občana ČR adresa místa trvalého pobytu na území ČR,
 - u cizince, který je občanem EU nebo jeho rodinným příslušníkem anebo rodinným příslušníkem občana ČR, adresa trvalého nebo přechodného pobytu na území ČR, a pokud takový pobyt nemá, adresa místa, kde se na území ČR obvykle zdržuje,
 - u cizince, který není občanem EU ani jeho rodinným příslušníkem ani rodinným příslušníkem občana ČR, adresa místa trvalého pobytu na území ČR, je-li držitelem modré karty, adresa uvedená jako místo pobytu v agendovém informačním systému cizinců.
- 6) Pokud je místo čísla popisného přiděleno číslo evidenční, uveďte před číslem písmeno E.
- 7) Nevyplňujte, pokud je adresa shodná s adresou bydliště.
- 8) **Za náhradní dobu zaměstnání se považuje doba přípravy osoby se zdravotním postižením k práci, doba pobírání plného invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, doba osobní péče o dítě ve věku do 4 let a doba osobní péče o fyzickou osobu mladší 10 let, která se podle zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Dále doba osobní péče o fyzickou osobu, která se podle zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou. Za náhradní dobu se rovněž považuje doba výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby na základě smlouvy dobrovolníka s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra, nebo výkonu veřejné služby na základě smlouvy o výkonu veřejné služby, pokud rozsah vykonané služby překračuje v průměru alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu a dále doba trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala její účast na nemocenském pojištění podle zákona o nemocenském pojištění, pokud si tato osoba nepřivodila dočasnou pracovní neschopnost úmyslně a pokud tato dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa vznikla v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zákona o nemocenském pojištění.**

D. Údaje o kvalifikaci:

Nejvyšší dosažené vzdělání (např. základní, střední vyučen, střední s maturitou, vyšší odborné, vysokoškolské):

--

Přehled absolvovaných škol:

Název školy (včetně učiliště)	Obor

Absolvovaná rekvalifikace a její zaměření (neuvádějte rekvalifikace zajištěné krajskou pobočkou ÚP ČR):

--

Odborné dovednosti⁹⁾:

Jazykové znalosti:

Jazyk	Úroveň (aktivně/pasivně)	Jazyk	Úroveň (aktivně/pasivně)

E. Získané pracovní zkušenosti:

Uveďte povolání (název) vykonávaná 6 měsíců a déle	Délka výkonu povolání

F. Požadavky na zaměstnání:

Profese (uveďte profesi odpovídající Vaším znalostem, schopnostem a kvalifikací):

Název

Ostatní požadavky:

Směnnost:	Úvazek:
Úbytování:	Mimo okres bydliště:
V zahraničí:	Jiné:

⁹⁾ Uveďte např. řidičský průkaz včetně skupiny, znalost práce s PC, práce s kovem - řezání, pájení, svařování včetně zkoušky, obsluha technických zařízení - topičský průkaz, obsluha zemědělských strojů, obsluha stavebních strojů, poskytování služeb - plavčík, cvičitel apod., oprávnění podle vyhl. č. 50/1978 Sb., zdravotní průkaz, zbrojní průkaz a jiné.

G. Zdravotní omezení související se zprostředkováním zaměstnání:

Zaškrtněte jednu z uvedených možností. Pokud zvolíte druhou možnost, upřesněte ji v dalších volbách.

- nemám zdravotní omezení
- mám zdravotní omezení – jsem:
- invalidní ve třetím stupni a schopen(a) výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek (§ 39 odst. 4 písm. f) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů)¹⁰⁾
 - invalidní ve druhém stupni (§ 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění)¹¹⁾
 - invalidní v prvním stupni (§ 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění)¹¹⁾
 - zdravotně znevýhodněnou osobou¹²⁾
 - osobou, které byla odejmuta invalidita v posledních 12 měsících
- mám jiná zdravotní omezení¹³⁾

Zde uveďte konkrétní zdravotní omezení (např. nemohu pracovat ve výškách apod.):

H. Děti do 15 let v péči žadatele:

Příjmení	Jméno	Datum narození	Příjmení	Jméno	Datum narození

I. Jiná omezení související se zprostředkováním zaměstnání:

J. Osvědčení skutečností rozhodných pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání:

Čestně prohlašuji, že ke dni podání této žádosti

1. jsem nejsem v **pracovněprávním vztahu** (tj. pracovní poměr, vztah na základě dohody o pracovní činnosti ~~a dohody o provedení práce~~) nebo **ve služebním poměru**.

Pokud zvolíte první možnost, upřesněte ji v dalších volbách.

- pracovní - služební poměr dohoda o pracovní činnosti dohoda o provedení práce

U zaměstnavatele:

Výše měsíčního výdělku (měsíční odměny):

2. jsem nejsem výdělečně činný(á) v cizině (pokud ano, uveďte stát)
3. **nejsem osobou samostatně výdělečně činnou** v České republice ani v cizině (za OSVČ v ČR se považuje fyzická osoba uvedená v § 9 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).

¹⁰⁾ Dokládá se posudkem, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení. Za fyzickou osobu, která je invalidní ve třetím stupni a je schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, se považuje od 1. 1. 2010 též fyzická osoba, která byla ke dni 31. 12. 2009 plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

¹¹⁾ Dokládá se posudkem, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení. Částečná invalidita, která trvá ke dni 31. 12. 2009, se považuje od 1. 1. 2010 za invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invaliditu prvního stupně v ostatních případech.

¹²⁾ Dokládá se potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, rozhodnutím Úřadu práce ČR o uznání zdravotně znevýhodněnou osobou.

¹³⁾ Dokládá se posudkem ošetřujícího lékaře (§ 21 zákona o zaměstnanosti).

4. jsem¹⁴⁾ nejsem
- společníkem společnosti s ručením omezeným,
 - jednatelům společnosti s ručením omezeným,
 - komanditistou komanditní společnosti,
 - členem představenstva nebo správní rady nebo statutárním ředitelem akciové společnosti,
 - členem dozorčí rady obchodní společnosti,
 - členem družstva,
 - ředitelem obecně prospěšné společnosti,
 - vedoucím organizační složky zahraniční právnické osoby,
 - fyzickou osobou pověřenou obchodním vedením

Název společnosti:

--

5. jsem¹⁴⁾ nejsem
- nuceným správcem anebo správcem podle zvláštního právního předpisu (např. podle insolvenčního zákona),
 - likvidátorem,
 - prokuristou

Název zaměstnavatele/název seznamu, ve kterém jsem veden(a):

--

6. **nejsem členem zastupitelstva územního samosprávného celku, kterému jsou vypláceny odměny jako členům zastupitelstev územních samosprávných celků, kteří tyto funkce vykonávají jako uvolnění členové,**
7. **nejsem pěstounem, kterému je vyplácena odměna pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. c) a d) zákona o sociálně-právní ochraně dětí (20 nebo 24 tisíc Kč měsíčně),**
8. jsem nejsem studentem denního studia na střední škole, konzervatoři, vyšší odborné škole, jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky a prezenčního studia na vysoké škole,
9. **nejsem v dočasné pracovní neschopnosti,**
10. **nepobírám peněžitou pomoc v mateřství / jsem 6 týdnů po porodu,**
11. jsem nejsem invalidní ve třetím stupni podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů,
12. **nevykonávám trest odnětí svobody, nevykonávám ochranné opatření zabezpečovací detenci, nejsem ve vazbě,**
13. **nejsem soudcem, poslancem nebo senátorem Parlamentu, poslancem Evropského parlamentu, prezidentem, viceprezidentem nebo členem Nejvyššího kontrolního úřadu, veřejným ochráncem práv nebo zástupcem veřejného ochránce práv, členem Rady pro rozhlasové a televizní-vysílání, členem Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členem Rady Energetického regulačního úřadu nebo členem Rady Českého telekomunikačního úřadu, finančním arbitrem nebo zástupcem finančního arbitra, předsedou nebo místopředsedou Rady Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství.**

K. Potvrzují, že:

- nejsem veden(a) v evidenci uchazečů o zaměstnání v ČR,
- jsem nejsem veden(a) v evidenci uchazečů o zaměstnání v jiném státě Evropské unie/EHP/Švýcarsku (pokud ano, uveďte stát)

--
- jsem byl(a) poučen(a) o podmínkách zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání a o podmínkách nároku na podporu v nezaměstnanosti,
- jsem obdržel(a) „Základní poučení uchazeče o zaměstnání“ platné ode dne 1. 10. 2017.

L. Udělení souhlasu:

- Souhlasím¹⁵⁾ se zpracováním svých osobních údajů pro účely zprostředkování zaměstnání a pro poskytování dalších služeb podle zákona o zaměstnanosti.**
- Souhlasím nesouhlasím, aby si krajská pobočka Úřadu práce ČR sama vyžádala údaje rozhodné pro zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, které lze získat z úřední evidence České (okresní) správy sociálního zabezpečení.
- Souhlasím¹⁶⁾ nesouhlasím, aby Úřad práce ČR předával České poště moje rodné číslo, popř. datum narození, při **všech výplatách**, které mi bude zasílat poštovní poukázkou.

Tímto žádám o zprostředkování zaměstnání, protože chci a můžu pracovat a o práci se ucházím.

V	dne . . . 20	Podpis žadatele:
---	--------------	------------------

Totožnost žadatele byla ověřena podle dokladu:	Dne	Podpis zaměstnance:
--	-----	---------------------

Formuláře žádosti, potvrzení a ostatních dokladů naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti Úřadu práce ČR. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

14) Uveďte název společnosti/zaměstnavatele.

15) Neposkytnutí nebo zrušení souhlasu se zpracováním osobních údajů je překážkou pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.

16) Souhlas s předáním rodného čísla České poště je určen k zajištění výplaty peněz oprávněnému příjemci.

PŘÍLOHA P IV: ŽÁDOST O PODPORU V NEZAMĚSTNANOSTI

ÚŘAD PRÁCE ČR
**ZAM
PODPORA**

Záznam o dni podání žádosti

OSÚ
S 15

Žádost o podporu v nezaměstnanosti

§ 39 a násl. zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“)

A. Žadatel:

Příjmení:	Jméno:	Rodné číslo v ČR ¹⁾ :
Rodné příjmení:	Titul před: za:	Státní příslušnost:
Místo narození ²⁾ :		
Bydliště ³⁾ :	Obec:	Část obce:
	Ulice:	Č. p.: Č. orient.: PSČ:

B. Podporu v nezaměstnanosti požadují vyplácet:
Zaškrtněte jednu z následujících tří variant a do příslušné tabulky uveďte doplňující informace.

na platební účet u peněžního ústavu v ČR vedeném v CZK:

Číslo účtu:	Kód banky:	Specifický symbol ⁴⁾ :
-------------	------------	-----------------------------------

poštovním poukazem na adresu bydliště v ČR

poštovním poukazem na jinou adresu v ČR:

Obec:	Část obce:	PSČ:
Ulice:	Č. p.:	Č. orient.:

C. Skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti:

1. Ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána (den podání této žádosti nebo den zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání)⁵⁾:

Jsem nejsem poživitelem starobního důchodu, včetně předčasného starobního důchodu.

Jsem nejsem v pracovněprávním vztahu (tj. pracovní poměr, vztah na základě dohody o pracovní činnosti) nebo ve služebním poměru.

Jsem nejsem

a) společníkem společnosti s ručením omezeným,
b) jednatelem společnosti s ručením omezeným,
c) komanditistou komanditní společnosti,
d) členem představenstva nebo správní rady nebo statutárním ředitelem akciové společnosti,
e) členem dozorčí rady obchodní společnosti,
f) členem družstva⁶⁾,
g) ředitelem obecně prospěšné společnosti,
h) vedoucím organizační složky zahraniční právnické osoby,
i) fyzickou osobou pověřenou obchodním vedením

vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti (družstvu) pro společnost (družstvo) práci.

Mám nemám nárok na výsluhový příspěvek (např. podle zákona o vojácích z povolání, zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů). Nárok na výsluhový příspěvek, včetně jeho výše, se dokládá rozhodnutím nebo potvrzením zaměstnavatele.

1) Cizinci, pokud nemají v ČR přiděleno rodné číslo, uvedou v kolonce **Rodné číslo v ČR** datum narození ve tvaru den, měsíc, rok a pohlaví ve tvaru: M nebo Ž (muž nebo žena).
2) Vyplňte, nebylo-li Vám přiděleno rodné číslo.
3) Za bydliště se považuje:
- u státního občana ČR adresa místa trvalého pobytu na území ČR,
- u cizince, který je občanem EU nebo jeho rodinným příslušníkem anebo rodinným příslušníkem občana ČR, adresa trvalého nebo přechodného pobytu na území ČR, a pokud takový pobyt nemá, adresa místa, kde se na území ČR obvykle zdržuje,
- u cizince, který není občanem EU ani jeho rodinným příslušníkem ani rodinným příslušníkem občana ČR, adresa místa trvalého pobytu na území ČR, je-li držitelem modré karty, adresa uvedená jako místo pobytu v agendovém informačním systému cizinců.
4) Kolonku **Specifický symbol** vyplňte pouze v případě Československé obchodní banky pro účty s číslem 6699.
5) Podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání při splnění stanovených podmínek ode dne podání písemné žádosti o podporu v nezaměstnanosti nebo ode dne zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, pokud uchazeč o zaměstnání o podporu v nezaměstnanosti požádá do 3 pracovních dnů po skončení zaměstnání, jiné výdělečné činnosti nebo činnosti, která se považuje za náhradní dobu zaměstnání.
6) Uveďte pouze v případě, že nejste členem bytového družstva, který vykonává práci nebo činnost pro bytové družstvo mimo pracovněprávní vztah nebo jste pověřen obchodním vedením bytového družstva.

Tisk: Moreviapress, s.r.o. Břeclav – vzor 2017 17 08 01 604

- Bylo nebylo vyplaceno odstupné z posledního zaměstnání (dokládá se potvrzením zaměstnavatele).
 Bylo nebylo vyplaceno odbytné z posledního zaměstnání (dokládá se potvrzením zaměstnavatele).
 Bylo nebylo vyplaceno odchodné z posledního zaměstnání (dokládá se potvrzením zaměstnavatele).
 Pobírám nepobírám dávky nemocenského pojištění (nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, ošetrovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství).
 Je není proti mně veden výkon rozhodnutí (exekuce). V případě nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) doložte usnesení soudu (exekuční příkaz) a doklad o částce dosud provedených srážek.

V době 3 pracovních dnů před podáním této žádosti jsem byl(a) v pracovní neschopnosti: ano ne

2. Dále potvrzují:

- Pobíral(a) nepobíral(a) jsem v České republice podporu v nezaměstnanosti v posledních 2 letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání.
 Pobíral(a) nepobíral(a) jsem dávky v nezaměstnanosti ve státě EU⁷⁾ v posledních 2 letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání. Pobírání dávek se dokládá formulářem E301 nebo U1 vystaveným příslušnou institucí státu EU.
 Pobírám nepobírám dávky v nezaměstnanosti v jiném státě EU.

3. Poslední ukončené zaměstnání nebo jiná výdělečná činnost v posledních 2 letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání, ve které uchazeč o zaměstnání žádá o podporu v nezaměstnanosti (uveďte všechna zaměstnání a jiné výdělečné činnosti, které jste ukončil(a) ve stejný den⁷⁾):

Název zaměstnavatele nebo druh jiné výdělečné činnosti	Od	Do

4. Další ukončená nebo neukončená zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti a náhradní doby zaměstnání⁸⁾ v posledních 2 letech:

Název zaměstnavatele nebo druh jiné výdělečné činnosti nebo náhradní doby	Od	Do

- Souhlasím nesouhlasím, aby si krajská pobočka Úřadu práce ČR sama vyžádala údaje rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti, které lze získat z úřední evidence České (okresní) správy sociálního zabezpečení.

V _____ dne _____ 20____ Podpis žadatele:

Totožnost žadatele byla ověřena podle dokladu: _____ Dne _____ Podpis zaměstnance: _____

Formuláře žádosti, potvrzení a ostatních dokladů naleznete na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/forms> nebo si je vyzvednete na pracovišti Úřadu práce ČR. Na toto pracoviště se také obraťte, pokud budete mít při vyplňování pochybnosti.

7) Údaje o zaměstnání a další rozhodné skutečnosti pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti je uchazeč o zaměstnání povinen doložit, a to například evidenčním listem důchodového pojištění, potvrzením o zaměstnání, potvrzením zaměstnavatele o výši průměrného měsíčního čistého výdělku a dalších skutečnostech rozhodných pro posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti, dokladem o výkonu jiné výdělečné činnosti, u osoby samostatně výdělečně činné potvrzením o získané době důchodového pojištění a o posledním vyměřovacím základu, v případě zaměstnání v členském státě Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru (Island, Lichtenštejnsko, Norsko) nebo ve Švýcarsku (dále jen „EU“) formulářem E301 nebo U1.

8) Za náhradní dobu zaměstnání se považuje doba přípravy osoby se zdravotním postižením k práci, doba pobírání plného invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, doba osobní péče o dítě ve věku do 4 let a doba osobní péče o fyzickou osobu mladší 10 let, která se podle zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Dále doba osobní péče o fyzickou osobu, která se podle zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazuje náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou. Za náhradní dobu se rovněž považuje doba výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby na základě smlouvy dobrovolníka s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra, nebo výkonu veřejné služby na základě smlouvy o výkonu veřejné služby, pokud rozsah vykonané služby překračuje v průměru alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu a dále doba trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala její účast na nemocenském pojištění podle zákona o nemocenském pojištění, pokud si tato osoba nepřivodila dočasnou pracovní neschopnost úmyslně a pokud tato dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa vznikla v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zákona o nemocenském pojištění.

PŘÍLOHA P V: AKTUÁLNÍ NEZAMĚSTNANOST JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

únor 2019

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Blansko	2 032	1 046	986	108	1 076	1,9	2,6
Brno-město	11 498	5 382	6 116	404	9 405	1,2	4,2
Brno-venkov	4 131	2 037	2 094	164	7 133	0,6	2,7
Břeclav	3 089	1 691	1 398	166	2 107	1,5	3,9
Hodonín	5 916	3 276	2 640	261	2 269	2,6	5,4
Vyškov	1 523	757	766	61	1 791	0,9	2,3
Znojmo	5 056	2 663	2 393	218	1 278	4,0	6,6
Jihomoravský kraj	33 248	16 852	16 393	1 382	25 059	1,3	4,0
Celkem ČR	241 417	122 254	119 163	9 790	333 111	0,7	3,2

Podíl absolventů %	OZP	Podíl OZP %
5,3	432	21,3
3,5	1 308	11,4
4,0	802	19,4
5,4	557	18,0
4,4	1 145	19,4
4,0	321	21,1
4,3	601	11,9
4,2	5 166	15,5
4,1	38 547	16,0

březen 2019

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Blansko	1 910	996	914	112	980	1,9	2,5
Brno-město	11 202	5 234	5 968	404	9 809	1,1	4,1
Brno-venkov	3 951	1 887	2 064	172	7 167	0,6	2,5
Břeclav	2 798	1 503	1 295	164	2 041	1,4	3,5
Hodonín	5 512	2 952	2 560	280	2 164	2,5	5,0
Vyškov	1 405	654	751	55	1 722	0,8	2,1
Znojmo	4 446	2 242	2 204	192	1 385	3,2	5,8
Jihomoravský kraj	31 224	15 468	15 756	1 379	25 268	1,2	3,7
Celkem ČR	227 053	111 565	115 488	9 377	339 331	0,7	3,0

Podíl absolventů %	OZP	Podíl OZP %
5,9	431	22,6
3,6	1 286	11,5
4,4	792	20,0
5,9	538	19,2
5,1	1 107	20,1
3,9	323	23,0
4,3	556	12,5
4,4	5 033	16,1
4,1	37 794	16,6

rozdíl únor – březen

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Blansko	-122	-50	-72	4	-96	0,0	-0,1
Brno-město	-296	-148	-148	0	404	-0,1	-0,1
Brno-venkov	-180	-150	-30	8	34	0,0	-0,2
Břeclav	-291	-188	-103	-2	-66	-0,1	-0,4
Hodonín	-404	-324	-80	19	-105	-0,1	-0,4
Vyškov	-118	-103	-15	-6	-69	-0,1	-0,2
Znojmo	-610	-421	-189	-26	107	-0,8	-0,8
Jihomoravský kraj	-2 021	-1 384	-637	-3	209	-0,1	-0,3
Česká republika	-14 364	-10 689	-3 675	-413	6 220	0,0	-0,2

Podíl absolventů p.b.	OZP	Podíl OZP %
0,6	-1	1,3
0,1	-22	0,1
0,4	-10	0,6
0,5	-19	1,2
0,7	-38	0,7
-0,1	2	1,9
0,0	-45	0,6
0,2	-133	0,6
0,0	-753	0,6

relativní změna (%)							
Území	celkem	muži	ženy	Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
Blansko	-6,0	-4,8	-7,3	3,7	-8,9	0,0	-3,8
Brno-město	-2,6	-2,7	-2,4	0,0	4,3	-6,6	-3,2
Brno-venkov	-4,4	-7,4	-1,4	4,9	0,5	-4,8	-7,4
Břeclav	-9,4	-11,1	-7,4	-1,2	-3,1	-6,5	-10,3
Hodonín	-6,8	-9,9	-3,0	7,3	-4,6	-2,3	-7,7
Vyškov	-7,7	-13,6	-2,0	-9,8	-3,9	-11,8	-8,9
Znojmo	-12,1	-15,8	-7,9	-11,9	8,4	-20,2	-11,9
Jihomoravský kraj	-6,1	-8,2	-3,9	-0,2	0,8	-6,9	-6,8
Celkem ČR	-5,9	-8,7	-3,1	-4,2	1,9	0,0	-6,5

Podíl absolventů p.b.	OZP	Podíl OZP %
11,3	-0,2	6,1
2,6	-1,7	0,9
9,7	-1,2	3,3
9,1	-3,4	6,6
15,1	-3,3	3,8
-2,3	0,6	9,1
0,2	-7,5	5,2
4,8	-2,6	3,7
0,0	-2,0	3,8

(Interní zdroj)

PŘÍLOHA P VI: TISKOVÁ ZPRÁVA

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

Praha, 8. 4. 2019

Nezaměstnanost v březnu opět klesla

Úřad práce ČR

Generální ředitelství

Dobrovského 1278/25

170 00 PRAHA 7

Tel.: 950 180 111

K 31. 3. 2019 evidoval Úřad práce ČR celkem 227 053 uchazečů o zaměstnání. To je o 14 364 méně než v únoru a o 36 555 osob méně než před rokem. Zároveň jde o nejnižší březnovou hodnotu od roku 1997, kdy bylo bez práce 199 597 lidí. Z celkového počtu nezaměstnaných bylo v uplynulém měsíci 205 013 dosažitelných uchazečů. Podíl nezaměstnaných osob poklesl na 3 % (únor 2019 – 3,2 %, březen 2018 – 3,5 %). Meziměsíčně i meziročně se zvýšil počet volných pracovních míst. Zaměstnavatelé jich v březnu nabízeli prostřednictvím ÚP ČR 339 331, z toho 14 219 v rámci dohod mimo pracovní poměr, tj. na DPP nebo DPČ. Celkem 99 410 volných míst bylo tzv. „bez příznaku“ pro cizince. Na dalších 239 921 pozic pak mohli zaměstnavatelé přijímat také pracovníky ze zahraničí. V mezinárodním srovnání měla ČR podle posledních dostupných dat EUROSTATU (za únor 2019) nejnižší míru nezaměstnanosti v celé EU. Aktuální výsledky dnes zveřejnil Úřad práce ČR.

Podíl nezaměstnaných osob v ČR k 31. 3. 2019	3 %
Počet uchazečů o zaměstnání	227 053
Počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání	205 013
Míra nezam. podle EUROSTAT (únor 2019)	1,9 %
Počet volných pracovních míst (VPM)	339 331
Počet VPM „bez příznaku“ pro cizince	99 410
Počet VPM vhodných pro cizince	239 921

Situace na pracovním trhu aktuálně odpovídá jak dlouhodobému vývoji, tak ročnímu období. Česká ekonomika je stále v dobré kondici a na vývoji se příznivě podepisuje i příchod jarního počasí, kdy se postupně rozjíždějí sezónní práce. Ze strany zaměstnavatelů přetrvává zájem o nové zaměstnance, převážně v technických a dělnických oborech.